

TÜRK KİŞİ ADLARINDAKİ SES BİLGİSEL ÖZELLİKLERİN CİNSİYET TEMELLİ BİR KARŞILAŞTIRMASI

A Gender-Based Comparison of Phonological Features of Turkish Anthroponyms

Ferdi BOZKURT*

Gazi Türkiyat, Güz 2020/27: 101-135, DOI: 10.34189/gtd.27.008

Öz: Türkçede adbilim alanında ve alt kolu olan kişi adları alanında geniş bir alanyazım vardır. Özellikle kişi adlarının kökeni, verilmiş nedenleri, türlerine ilişkin; bildiri, makale, lisansüstü tez, kitap düzeyinde birçok değerli çalışma mevcuttur. Bu çalışma, 1936 yılında Besim Atalay tarafından yayımlanan Türk Adları adlı çalışma ve Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye’de 1950 ve 2019 yılında T.C. vatandaşları arasında en çok kullanılan adlar arasındaki ses bilimsel bakımdan çeşitli ilişkileri saptayabilmek ve ortaya koyabilmek için yapılmıştır. Türk Adları isimli çalışmadaki adlar tarihi nitelik arz ettiği için bir bakıma art zamanlı veri setini, 1950-2019 yılı arasındaki güncel kişi adları listesi bir bakıma eş zamanlı bir veri setini oluşturmuştur. Çalışmada veri setini oluşturan Türk Adları adlı listede 2.252 ad, Güncel Kişi Adları adlı listede 642 ad vardır. Bu adların cinsiyete göre taşıdığı farklılıkları ve benzerlikleri ortaya koyabilmek için çalışmada adların; sözcük sayıları, hece yapıları, hece türleri, ilk ses birimleri, son ses birimleri, ünlü türleri, ünsüz türleri gibi özellikleri istatistiksel olarak incelenmiştir. Çalışmada erkek ve kadın adlarına ilişkin anlamlı ses bilimsel farklılıklar tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: adbilim, kişi adları, erkek adları, kadın adları, eş zamanlı, art zamanlı

Abstract: The literature on onomastics and its subbranch, anthroponomy, in Turkish language is wide. There are numerous valuable papers, articles, dissertations and books on the origins and kinds of Turkish anthroponyms. There are also studies on the reasons for giving names to people. This study was conducted to reveal and to find out the phonological connections between the most used Turkish anthroponyms listed by Besim Atalay in his 1936 study on Turkish Names and by Turkish Statistical Institute (TSI) in 2019. As the names in Atalay’s study are relatively old-dated, they constitute diachronic data set; and as the names listed by TSI include the names used between 1950-2019, they constitute a synchronic data set. There are 2,252 names from the diachronic data set list, Turkish Names; and 642 names from the synchronic data set list, Contemporary Proper Names. To reveal the similarities and differences of these names in terms of gender, some phonological features of those names such as syllable structures and types, first and last phonemes, types of vowels and consonants were statistically examined. The results revealed statistically significant differences between male and female names.

Keywords: onomastics, personal names, man names, woman names, synchronic, diachronic

GİRİŞ

* Dr. Öğr. Üyesi, Anadolu Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi, Eskişehir/TÜRKİYE. ferdib@anadolu.edu.tr, orcid.org/0000-0002-2209-8673, Gönderim tarihi: 12.07.2020 / Kabul tarihi: 25.09.2020

İnsanlar, iletişimdeki karmaşayı ve karışıklığı engellemek için tanıyabildikleri somut veya soyut varlıklara ad vermiştir: galaksilere, gezegenlere, kıtalara, dağlara, mağazalara, işletmelere, ürünlere, bazı meleklerle ... Evrende insanın tanıdığı her şeyin bir adı olduğu gibi insanların da adı vardır.

Kişi adları; ad vericinin karakteri, zevkleri, eğilimleri, dünya görüşü; içinde bulunduğu toplumun yapısı, kültürü, dili, gelenek ve görenekleri hakkında ipuçları verebilen çok önemli dil malzemeleridir (Karahan 2008: 2). Dolayısıyla kişi adlarının, dil dışında sosyolojik, psikolojik alanlarda da etkileri vardır. Bu noktadan hareketle kişi adları, sadece sözcük düzeyinde yapısal bir ögeyi değil, birden çok değişkeni içerisinde barındırmaktadır.

1. ALANYAZIN

1.1. Adbilim

Crystal (2011: 339) "onomastics" (adbilim) madde başında bu kavramı: *İnsan isimleri (antroponomi veya antroponomastik) ve yer isimleri (toponomi veya toponomastik) gibi yerleşikleşmiş (özel) adların kökenini inceleyen anlambilimin bir dalı* biçiminde tanımlayarak kavramı anlambilimin bir dalı olarak ele almıştır. Trask (2007: 197) adbilim kavramını "onomastics" madde başı altında en kısa biçimiyle "adların incelenmesi" biçiminde tanımlamış ve adbilimi filolojinin bir dalı olarak değerlendirmiştir. Türkçe alanyazında adbilim alanında makale düzeyinde birçok çalışması olup aynı zamanda doğrudan adbilimi ele aldığı müstakil de bir kitabı olan Şahin (2015: 16) "adbilim" in tanımıyla ilgili olarak Rusça yazılmış kaynakları da içerecek biçimde geniş bir alanyazın taraması yaparak adbilimi,

"Adbilim, esasen *dilbilimin* sözcük ve söz varlığını inceleyen dalı olan *sözcükbilim* (leksikoloji) kapsamına giren özel adlar üzerine yoğunlaşmış bir saha olup özel adların anlam araştırmaları, ad verme geleneğinin ortaya çıkartılması yönündeki çabayı ise, *kavrambilimin* (*semasiyoloji*) bir alt kolu olan (dolayısıyla semantik alanının da) ve bir dilde kavramların ne şekilde anlatım bulduğu konusuyla ilgilenen *onomasiyolojiden* (onomatoloji) almaktadır. Dolayısıyla adbilim, araştırdığı malzeme türünün kapsamı itibariyle *sözcükbilim*; malzemenin araştırma yöntemi, anlayışı itibariyle de *onomasiyoloji* çerçevesinde şekillenmiş bir dilbilim koludur."

biçimindeki bir çerçeveye yerleştirmiştir.

1.2. Özel Adlar

Yukarıda tanımlanmaya çalışılan adbilim dildeki özel adları, onların ortaya çıkışları, kökenleri, anlamları, kuruluş kanunları, yazımları vb. adbilimin en temel konularını teşkil etmektedir (Şahin 2015: 79). Türk dili araştırmacıları, özel adın ne olduğuna ilişkin tanımlamalar yapmıştır.

Tanım	Araştırmacı
Özel ad, bir tek varlığa verilmiş tanıtıcı sözcüktür	(Gencan 1979: 146)
Özel adlar, yaradılıştaki bir tane olan varlıkları, kimi duygu ve düşünceleri karşılayan adlardır. Özel adlar, başka benzeri olmayan, verildikleri varlığa özgü nitelikler taşıyan adlardır	(Atabay v.d. 1983: 30)
Has isimler tek olan, diğer varlıklar içinde tam bir benzeri olmayan varlıkların hususî adlarıdır	(Ergin 1993: 207-209)
Özel adlar, Dünyada tek olan, eşi ve benzeri bulunmayan varlıkları bildiren sözcüklerdir	(Hengirmen 1995: 116-117)
Evrende bir örneği olan varlığa verilen adlar özel addır.	(Bozkurt 1995: 105)
Özel (Has) isimler, tek olan, benzeri bulunmayan varlıkları karşılayan isimlerdir. Aynı cins veya tür içerisinde yer alan tek bir varlığı temsil etmeleri dışında, özel anlamları yoktur.	(Güneş 1996: 87)
Genel ad kaynaklıdır, genel adlardan daha çok değişikliğe uğrarlar, ikinci bir dile çevrilemezler, genel ad hâline gelebilirler; özel adların başka dillerde anlam karşılıkları yoktur, çoklukları yoktur; özel adlarda anlam olayları görülmez, özel ad-varlık ilişkisi nedenlidir.	(Karaağaç 2001: 523-525)
Ayrı olarak ele alınan bir tek varlık ya da nesneyi belirten ad	(Vardar 2002: 156)
Varlıkları ve mefhumları tek olarak karşılayan isimlere özel (has) isim denir.	(Gülensoy 2005: 385)

Tablo 1: Türklükbilimi Araştırmacılarının Özel Ad Tanımları

Tablo 1.de görüleceği üzere tanımlar arasında öne çıkan özellik, özel adların tek bir varlığa verilmiş olmasıdır¹. Özel adın ne olduğuna ilişkin tartışmalar Eski Yunan'da tartışılmaya başlanmış, özellikle de son iki yüz yıldır derinlemesine araştırılmaya devam etmektedir ancak sonuç itibarıyla insanlara verilen kişiadları (ilk adlar) birçok araştırmacı tarafından tartışmasız biçimde özel ad olarak kabul edilmektedir.

¹ Özel ad ve tür adına ilişkin olarak KURGUN, Levent (2010), "Özel Ad-Cins Ad Hakkında", *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 7(2),102-110. makalesi dikkate değer bir çalışmadır.

1.3. Kişiadbilim

Kişiadbilim² (İng. *anthroponomastics* ya da *anthroponymy*) ise “kişi adları”nı (İng. *anthroponymy* Alm. *Anthroponym*, Fr. *anthroponyme*, Rus. *antroponim*) inceleyen adbilimin alt koludur. Kişiadbilim, kişilere ya da insan gruplarına ait adları, kişilerin adlarındaki baba adlarını, soyadları, takma adları (mahlasları), lakapları, rumuzları, kod adlarını konuları çalışmaktadır (Şahin 2015: 32).

Kişiadbilim ile ilgili olarak dil araştırmacılarının dışındaki araştırmacılar da çeşitli çalışmalar yapmaktadır. Adbilim, disiplinler arası bir özellik taşıdığı için yerbilim, tarih, arkeoloji, toplumbilim, budunbilim araştırmacılarının da ilgisini çoğu zaman çekmiştir (Magda 2012: 18).

Türkiye’deki dil araştırmacılarının kişiadbilim ile ilgili kitap, sözlük, doktora / yüksek lisans tezi, makale ve bildiri düzeyinde çeşitli araştırmalarına rastlamak mümkündür. Bu alanda geniş bir alanyazın oluşmuş durumdadır, öyle ki Kayasandık (2019) “Türkçe Kişi Adları Bibliyografyası Denemesi” adlı çalışmasında Türk dünyasında ve Türkiye’de kişi adlarıyla ilgili yapılmış 113 kitap veya kitapçık, 48 sözlük, 44 lisansüstü tez, 289 makale, 58 bildiri, 15 gazete yazısı, 34 Genel ağdaki kişi adları sözlüğü, 24 yazılım veya uygulamaya yer vermiştir.

Türkçedeki kişi adlarıyla ilgili yapılan çalışmalara daha ayrıntılı bakıldığında bunların birkaç dala ayrıldığı göze çarpmaktadır. Bu çalışmaların bazıları:

- Bibliyografik çalışmalar: (Keleş 1996), (Sakaoğlu 2001), (Kibar 2005), (Kayasandık 2019);
- Tarihsel çalışmalar: (Ögel 1971), (Sümer 1999), (Umar 1993), (Acaroğlu 1987), (İlhan 2006);
- Mitolojik: (Ögel 1997), (Pamukçu 2020);
- Ağızbilime ilişkin: (Uyğur 2013), (Caferoğlu 1942);
- Folklorik unsurlara ilişkin: (Cinlioğlu 1960), (Candan 1973), (Çakan 2004);
- Toplumbilime ilişkin: (Fındıkoğlu 1952), (Çelik 2007), (Canatan 2012), (Yıldırım 2016)

biçiminde olmakla birlikte çalışmaların içerikleri göz önünde bulundurulduğunda burada sıralanan bazı çalışmaların birbirlerinden kesin bir çizgi ile ayrılmadığını da belirtmek gerekmektedir.

² Adbilim terimlerinin yazımıyla ilgili olarak ŞAHİN, İbrahim. (2015), Adbilim (Çerçeve, Terim, Yöntem ve Sınıflandırmalarıyla). Ankara: Pegem. adlı eserdeki “Türkiye adbiliminde yabancı terimlerin yazımında bir özensizlik olduğu; araştırmacıların kimi zaman Fransızca, kimi zaman Almanca veya İngilizce imlaları kullandığı gözlemlenmiştir.” uyarısı dikkate alınmış ve terim birliği için konuyla ilgili Türkçe yazılmış kuramsal hemen hemen en kapsamlı eserdeki yazılış biçimleri benimsenmiştir.

Kişi adlarıyla ilgili dil araştırmacılarının çalışmalarında bireylerin kişi adı belirleme konusundaki özellikleri çalışmaların birçoğunda kişi adlarının kökenbilimsel incelemeleri yapılmış, adın Türkçe kökenli olup olmayışı, kökenin hangi dilden olduğu incelenmiş (Emecan 1998; Boz 2004; Herdağdelen 2016; Uyğur 2013); kimi çalışmalarda Türk toplumundaki ad vermeye ilişkin bakış açıları ve toplumdaki sosyo-kültürel değişimin izleri incelenmiş (Yıldırım 2016); kimi çalışmalarda kişi adlarının anlam ve biçim özellikleri ele alınmış (Duman 2004; Boz 2004); kimi çalışmalarda kişi adlarına kaynaklı eden söz varlığının özellikleri ele alınmış (Boz 2004; Bayraktar 2013); kimi çalışmalarda cinsiyete göre verilen kişi adlarının kullanım sıklığı incelenmiş (Karademir 2008); kimi çalışmalarda kişi adlarının sözcüksel yapısı (tek sözcükle kurulan, birden fazla sözcükle kurulan, birleşik ad kuruluşunda olan, sıfat-fiil olan, cümle kuruluşunda olan vb.) incelenmiştir (Karademir 2008; Ergene 2016).

Bu çalışmalar kimi zaman ülke genelindeki kişi adları düzeyinde yapılırken (Herdağdelen 2016; Gülensoy 2012) kimi zaman ise il düzeyinde gerçekleştirilmiştir (Karademir 2008; Aydın 2009; Calp 2014).

Alanyazın taramasında Türkçedeki kişi adlarıyla ilgili dil bilimsel çeşitli çalışmalar olduğu göze çarpmıştır ancak Türkçedeki adların ses bilimsel özelliklerine dair ayrıntılı bir çalışmaya tesadüf edilmemiştir. Kişiadlarının ses bilimsel özelliklerine ilişkin İngilizce yapılan yayınlardan biri olan Slater ve Feinman (1985) Kuzey Amerika'da kişi adı olarak kullanılan 222 kadın ve 267 erkek ismi üzerine, Nübling (2013) Almanda en sık kullanılan ilk 100 kadın adı ve ilk 100 erkek adı ve Almanca evcil hayvan adları üzerine ses bilimsel bir çalışma yapmıştır.

Barry ve Harper (1995) 1960 ve 1990 yılları arasında Amerika Birleşik Devletleri'nin Pensilvanya eyaletinde doğan kadın ve erkeklere en sık verilen 25 adla ilgili cinsiyete göre ipuçları aradıkları ses bilimsel bir çalışma yapmıştır.

Cutler ve diğerleri (1990), İngiltere'de ve Galler'de 1925, 1950, 1975 ve 1986 yıllarında doğan erkek ve kadınlara verilen en popüler 50 adla ve Amerika Birleşik Devletleri'nde 1925, 1950, 1970 ve 1986 yıllarında doğan erkek ve kadınlara verilen en popüler 50 adla ilgili ses bilimsel bir araştırma yapmıştır.

Lieberson ve Bell (1992) Amerika Birleşik Devletleri Nev York eyaletinde 1973 ve 1985 yılları arasında erkek ve kız çocuklara verilen en popüler yirmi adın sosyolojik değişkenlere göre durumunu, kültürel etkenlere göre durumunu ve ses birimsel özelliklerini irdeleyen bir çalışma yapmıştır.

1.4. Dilde Cinsiyet – Türkçedeki Cinsiyet Ulamı ve Kişi Adları

Dünya dilleri arasında cinsiyet ulamı bulunan diller olduğu gibi bu ulamın bulunmadığı diller de vardır. Altay dil ailesine mensup olan Türkçede bu dil ailesinin karakteristik özelliği olarak adlarda cinsiyet ulamı yani erillik-dişillik ilişkisi yoktur.

Dillerde cinsiyet ulamı biyolojik cinsiyet (sexus) ve dil bilgisel cinsiyet (genus) olarak ele alınmaktadır. Biyolojik cinsiyet, kişinin sahip olduğu cinsiyetinin sözcüğe yansması ile özellikle kişi terimlerinde öne çıkmaktadır. Dil bilgisel cinsiyet bulunmayan bir dil olarak Türkçede de diğer bütün diller gibi biyolojik cinsiyet görülmektedir. Örneğin Türkçedeki kadın-erkek, anne-baba, oğul-kız, bay-bayan, hayvanlardaki tavuk-horoz, öküz-inek, koyun-koç, keçi-teke gibi hayvan cinsiyetlerine işaret eden sözcük çiftleri bulunmaktadır (Dağabakan 2011: 283).

Whorf (1956: 68) İngilizcede Latince gibi -us ve -a cinsiyet işaretleyici olmamasına rağmen "George", "Fred", "Mary", "Charlie", "Isabel" gibi adları duyan bir İngiliz'in bu adların hangi cinsiyetlere uygun olduğunu kolayca ayırt edebileceğini belirtmektedir. "Ayşe" adını duyan Türkçe dil konuşuru bu adın dişil, "Mehmet" adının eril cinsiyete bir gönderimi olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Dillerin dil bilgisel cinsiyeti gösterme biçimleri tanımlıkla, ekle ve diğer yollarla sağlanmaktadır. Tanımlıkla cinsiyet göstermeye örnek olarak Fransızca'yı vermek mümkündür. Fransızcada ikili bir cinsiyet ayrımı vardır. Eril kabul edilen sözcükler *le* tanımlığını alır: *le bureau* "masa", *le rat* "tavşan". Dişil olan *table* ve *souris* sözcükleri *la* tanımlığını alır: *la table* "masa", *la souris* "fare". Ekle cinsiyet gösteren dillere İtalyanca örnek olarak gösterilebilir. İtalyancada -a sesi ile biten sözcükler çoğunlukla dişilken, -o ile bitenler erildir. İtalyanca *ragazzo* "erkek çocuk", *ragazza* "kız çocuk" biçimindedir (Kerimoğlu ve Doğan 2015: 146).

Türkçede dil bilgisel cinsiyet ulamı yoktur ancak bazı dil araştırmacıları (Köseraif 1941; Emre 1943; Çağatay 1962; Kononov 1968) Türkçenin dil bilgisel cinsiyet özelliği taşıdığına dair birtakım izlerle ilgili çalışmalar yapmıştır. Bu çalışmalarını yapan dil araştırmacıları Türkçede dil bilgisel cinsiyet izleri taşıyan sadece birkaç ek olduğu görüşündedir. Öte yandan bu ekler dışında tür adlarının kişi adları olarak verilmesinde cinsiyet ulamına ilişkin bazı izlerin olduğu, dolayısıyla kişi adlarının kısmen de olsa erilimsi veya dişilimsi özellikler gösterdiği durumların da olduğunu bildiren çalışmalar vardır (Doğan 2011: 97).

Türkçede dil bilgisel cinsiyet görünümü olmamakla birlikte bu çalışmanın esas konusunu oluşturan kişi adları söz konusu olduğunda sözcüklerinde erillik-dişillik özelliği taşıyan Arapça kökenli kişi adlarının Türkçede kullanıldığına da değinmek gerekmektedir. Özellikle Güncel Kişi Adları (GKA) listesinde Arapça kökenli adlar bulunmaktadır. "Amine", "Asiye", "Ayşe" gibi kadın adları Arapça cinsiyet özelliği veren kök harfi olmayan ancak a, e gibi okunan ۰, ٤ harflerini içermektedir. Dolayısıyla bu durum özellikle sonda bulunan seslerdeki özelliği etkilemektedir.

2. AMAÇ

Bu çalışmada Türk Adları (TA) ve Güncel Kişi Adları listesindeki kadın adları ile erkek adları arasında art zamanlı ve eş zamanlı ses bilgisel ne gibi farklılıklar olduğu incelenecektir. Türk Adları ve Güncel Kişi Adları listesinde kadın ve erkek adları arasında ne gibi ses bilgisel farklılıklar ve benzerlikler olduğu ortaya konulmaya çalışılacaktır. Türkçede art zamanlı ya da eş zamanlı olarak kadın ve erkek adları arasında cinsiyete ilişkin ses bilgisel farklılıkların ve benzerliklerin neler olduğu irdelenecektir.

3. YÖNTEM

3.1. Veriler

Besim Atalay tarafından 1936 yılında Türk Adları ismiyle yayımlanan eserdeki adlar üç bölüme ayrılmıştır. Birinci bölümdeki adlar tarihte yaşamış olan kimselerin adlarıdır. İkinci bölümdeki adlar, Türk Dil Kurumunun çıkarmış olduğu Tarama Dergisi'nden alınmıştır. Üçüncü bölüm İçişleri Bakanlığının 1928'te çıkarmış olduğu Köylerimiz adlı kitaptan seçilmiştir (Atalay 1936; 3).

Bu çalışmada Türk Adları kitabının birinci bölümündeki tarihte yaşamış olan kişilerin adları bölümü veri seti olarak kullanılmıştır. Çalışma sırasında yazardan veya baskı biçiminden kaynaklı olabileceği düşünülen mükerrer adlar bulunduğu görülmüştür. Eserde; Gündüz 3, Deniz 2, Gökçe 2, Batu 2, Kurt 2, Ablay 2, Balta 2, Baydu 2, Çavlı 2, Kansu 2, İnanç 2, Zambirgam 2, Timürboğa 2, Sevindik 2, Esenboğa 2, Bayındır 2, Türkmen 3, Karaçar 2, Selçuk 2, Saltık 2, Mintaş 2, Atakay 2, Atalay 2, Atsız 2, Aybek 2, İnal 2, Kutlu 3, Tagay 2, Salar 2, Tosun 2, Tulay 2, Turgay 2, Yelsalı 2 kere geçmektedir. Bu mükerrer adların her biri "birer" sefer hesaplanmıştır. Bitişik ve ayrı yazım konusunda esere sadık kalınmıştır.

"Atsız", "Atsız"; "Avşar", "Afşar"; "İmre", "Emre" gibi birbirine çok yakın, bazen de tek ses değişikliğinin olduğu durumlarda bu örneklerin her biri ayrı birer ad olarak veri setine dâhil edilmiştir.

Güncel Kişi Adları 1950-2019 Yılları arasında doğum tarihine göre en çok kullanılan erkek ve kadın adlarıdır. Bu veri TUİK'in resmî genel ağ sayfasından³ elde edilmiştir.

3.2. Veri İşleme Prosedürü

Türk Adları kitabı öncelikle taşınabilir dosya biçimine [Portable Document File (PDF)] çevrilmiştir. Sonraki aşamada dosya bilgisayar tarafından okunabilir (OCR) duruma getirilmiş, mezkûr kitaptaki adlar tek tek titizlikle kontrol edilmiştir. Türk

³ (http://tuik.gov.tr/PreIstatistikTablo.do?istab_id=1331) (03.03.2020)

Adları ve Güncel Kişi Adları listesindeki adlar Microsoft Office Excel Programı'na aktarılmıştır. Kişi adları; ses birim, ünlü, ünsüz sayısı, hece yapısı, heceleme türü vb. sınıflara ayrılarak veri setleri oluşturulmuştur. Tüm adların özellikleri teker teker Excel dosyasında işlenmiştir.

4. BULGULAR

Bulguların yorumlanmasında iki farklı listedeki verilerin daha net anlaşılabilmesi, unsurlar arasındaki benzerlik ve farklılıkların daha açık biçimde ortaya konulabilmesi için aşağıda listelenen özellikler ve karşılaştırmalara değinilmiştir.

- TA'daki kadın ve erkek adlarının özellikleri,
- TA'daki kadın adları ile erkek adlarının karşılaştırılması,
- GKA'daki kadın ve erkek adlarının özellikleri,
- GKA'daki kadın adları ile erkek adlarının karşılaştırılması,
- TA'daki kadın adları ile GKA'daki kadın adlarının karşılaştırılması,
- TA'daki erkek adlarının ve GKA'daki erkek adlarının karşılaştırılması.

TA toplam 2252, GKA toplam 678 ad içermektedir. Tablo 2.de görüleceği üzere TA'daki erkek adları kadın adlarından yaklaşık 16 kat fazladır. Arada bu denli büyük bir fark oluşuna ilişkin bilgiyi eserin yazarı olan Besim Atalay eserde vermemiştir. Ancak genellikle devlet adamları, komutanlar gibi tarihe geçmiş kişilerin adları bu eserde toplandığı ve Türklerin ataerki yapısı düşünüldüğünde kadın adları sayısının az olmasını buna gerekçe olarak göstermek mümkündür. Çalışmada yapılacak karşılaştırmalarda bu fark göz önünde bulundurularak adların oransal yapısı ön plana çıkarılacaktır. Benzer durum GKA'da da vardır. Kadın adları erkek adlarından 36 adet daha fazladır ancak aradaki farka ilişkin bilgiye ulaşamamıştır.

4.1. TA ve GKA'daki Adlarda Sözcük Sayısına İlişkin Özellikler

TA'daki toplam 133 kadın adı toplam 162 sözcükten, 2119 erkek adı 2448 sözcükten oluşmaktadır. TA'daki cinsiyete göre sözcük sayısı/ad sayısı oranı kadın adlarında 1,21 iken, erkek adlarında 1,15 biçimindedir. TA'daki kadın adları erkek adlarına oranla daha fazla sözcükten oluşmaktadır.

GKA'daki toplam 339 kadın adı 353 sözcükten, 303 erkek adı 338 sözcükten oluşmaktadır. GKA'daki adlarda sözcük sayısı/ad sayısı oranı kadın adlarında 1,41 iken, erkek adlarında 1,11 biçimindedir. GKA'daki kadın adları erkek adlarına oranla daha çok sözcükten oluşmaktadır.

TA'daki kadın adları sözcük sayısı/ad sayısı oranı (1,21) iken, GKA'daki kadın adları sözcük sayısı/ad sayısı oranından (1,41) daha düşüktür. Başka bir ifade ile

GKA'daki kadın adları TA'daki kadın adlarına göre daha fazla sözcükten oluşmaktadır.

TA'daki erkek adları sözcük sayısı/ad sayısı oranı (1,15), GKA'daki erkek adları sözcük sayısı/ad sayısı oranından (1,11) daha yüksektir. TA'daki erkek adları GKA'daki erkek adlarına göre daha fazla sözcükten oluşmaktadır.

Tablo 2.de Türk Adları ve Güncel Kişi Adlarının 1950-2019 (GKA) cinsiyete göre sayıları, kaç sözcükten oluştukları ve yüzdeler oranları gösterilmiştir.

	TA				GKA			
	Kadın Adları		Erkek Adları		Kadın Adları		Erkek Adları	
Tek sözcüklü	106	%79,70	1794	%84,66	325	%95,87	268	%88,45
İki sözcüklü	25	%18,80	321	%15,15	14	%4,13	35	%11,55
Üç sözcüklü	2	%1,50	4	%0,19	-	-	-	-
Toplam	133	%100	2119	%100	339	%100	303	%100

Tablo 2: TA ve GKA'daki Adların Sayıları, Adları Oluşturan Sözcük Sayıları ve Yüzdeler Oranları

TA'daki kadın adlarında en yüksek oran tek sözcüklü adlarıdır (%79,70), en düşük oran üç sözcüklü adların oranıdır (%1,50). TA'daki erkek adlarında tek sözcüklü adların oranı (%84,66) en yüksekken, en düşük oran üç sözcüklü adların oranıdır (%0,19). Oranların miktarı göz önünde bulundurulduğunda TA'daki kadın adlarında iki sözcüklü adların oranı (%18,80) erkek adlarındaki orana (%15,15) göre daha fazladır. TA'daki erkek adlarında tek sözcüklü adların oranı (%84,66) ise TA'daki kadın adlarında tek sözcüklü adların oranına (%79,70) göre daha baskındır.

GKA'daki kadın adlarında tek sözcüklü adların oranı (%95,87) iki sözcüklü adlara orana (%4,13) bariz biçimde daha fazladır. GKA'daki erkek adlarında tek sözcüklü adların oranı (%88,45) iki sözcüklü adların oranına (%11,50) göre yüksektir. GKA'daki oranlar cinsiyete göre incelediğinde kadın adlarındaki tek sözcüklü adların oranı (%95,87) erkek adlarındaki tek sözcüklü adlarına oranına (%88,45) göre daha yüksektir.

TA'daki kadın adlarında tek sözcüklü adların oranı (%79,70) GKA'daki kadın adlarında tek sözcüklü adların oranına (%95,87) göre daha düşükken TA'daki kadın adlarında iki sözcüklü adların oranı (%18,80) GKA'daki kadın adlarında iki sözcüklü adların oranının (%4,13) yaklaşık dört katıdır.

TA'daki erkek adlarında tek sözcüklü adların oranı (%84,66) GKA'daki erkek adlarında tek sözcüklü adların oranına (%88,45) göre daha düşükken TA'daki erkek adlarında iki sözcüklü adların oranı (%15,15) GKA'daki erkek adlarında iki sözcüklü adların oranının (%11,55) üstündedir.

4.2. TA ve GKA'daki Adlarda Ses Birim Sayıları

TA'daki toplam 133 kadın adı toplam 908 ses birimden, 2119 erkek adı 13.828 ses birimden oluşmaktadır. TA'daki cinsiyete göre ses birim/ad sayısı oranı kadın adlarında 6,82, erkek adlarında 6,52 biçimindedir. TA'daki kadın adları, erkek adlarına oranla daha fazla ses birimden oluşmaktadır.

GKA'daki toplam 339 kadın adı 1860 ses birimden, 303 erkek adı 1798 ses birimden oluşmaktadır. GKA'daki ses birim/ad sayısı oranı kadın adlarında 5,48, erkek adlarında 5,93 biçimindedir. GKA'daki erkek adları kadın adlarına oranla daha çok ses birimden oluşmaktadır.

TA ve GKA'daki adlar cinsiyete göre karşılaştırıldığında ise kadın adlarında da erkek adlarında da GKA'daki ses birim sayısının TA'ya göre düşük olduğu görülmektedir.

Tablo 3'te TA ve GKA'daki adların ses birim sayısı ve yüzdeler oranları gösterilmiştir.

Ses Birim	TA				GKA			
	Kadın	%	Erkek	%	Kadın	%	Erkek	%
2 ses birim	1	%0,75	4	%0,19	-	-	-	-
3 ses birim	1	%0,75	45	%2,12	7	%2,06	6	%1,98
4 ses birim	12	%9,02	213	%10,05	49	%14,45	45	%14,85
5 ses birim	28	%21,05	513	%24,21	137	%40,41	129	%42,57
6 ses birim	28	%21,05	450	%21,24	85	%25,07	50	%16,50
7 ses birim	18	%13,53	283	%13,36	47	%13,86	18	%5,94
8 ses birim	16	%12,03	264	%12,46	11	%3,24	21	%6,93
9 ses birim	13	%9,77	137	%6,47	-	-	10	%3,30
10 ses birim	9	%6,77	122	%5,76	2	%0,59	10	%3,30
11 ses birim	3	%2,26	59	%2,78	1	%0,29	3	%0,99
12 ses birim	1	%0,75	17	%0,80	-	-	7	%2,31
13 ses birim	2	%1,50	6	%0,28	-	-	3	%0,99
14 ses birim	-	-	3	%0,14	-	-	-	-
15 ses birim	1	%0,75	-	-	-	-	1	%0,33
16 ses birim	-	-	2	%0,09	-	-	-	-
17 ses birim	-	-	1	%0,05	-	-	-	-
Toplam ad sayısı	133	%100	2119	%100	339	%100	303	%100

Tablo 3: TA ve GKA'daki Adların Ses Birim Sayıları ve Yüzdeler Oranları

TA'daki kadın adları, daha ziyade 5 ve 6 ses birimden oluşmakta, erkek adları ise daha ziyade 5 ses birimden oluşmaktadır. Yüzdeler oranlar göz önünde bulundurulduğunda TA'daki kadın ve erkek adları daha çok, 5, 6, 7 ve 8 ses birimden oluşmaktadır.

GKA'daki kadın adları da erkek adları da en çok 5 ve 6 ses birimden oluşmaktadır. TA'daki kadın adlarında 5 ve 6 ses birimden oluşan adların oranı %21,05 -5 ses birimden oluşan ad oranı %21,05, 6 ses birimden oluşan ad oranı %21,05 oranları

eşittir- iken GKA'daki kadın adlarında 5 ses birimden oluşan adların oranı (%40,41) tek başına bu orana denk gelmektedir.

TA'daki erkek adlarında da benzer durum söz konusudur. Zira GKA'daki erkek adlarında 5 ses birimden oluşan adların oranı (%42,57) tek başına TA'daki erkek adlarında 5 ses birimden oluşan adların oranının (%24,21) ve 6 ses birimden oluşan adların oranının (%21,24) toplamına yakın durumdadır.

4.3. TA ve GKA'daki Adlarda Hece (Ünlü) Sayıları

TA'daki toplam 133 kadın adı toplam 381 ünlü (hece), 2119 erkek adı toplam 5647 ünlü (hece) içermektedir. TA'daki cinsiyete göre hece sayısı / ad sayısı oranı kadın adlarında 2,86, erkek adlarında 2,66 biçimindedir. TA'daki kadın adları, erkek adlarına oranla daha fazla heceden (ünlüden) oluşmaktadır.

GKA'daki toplam 339 kadın adı 795 ünlüden (heceden), 303 erkek adı toplam 735 ünlüden (heceden) oluşmaktadır. GKA'daki cinsiyete göre hece sayısı / ad sayısı oranı kadın adlarında 2,34, erkek adlarında 2,42 biçimindedir. GKA'daki erkek adları, kadın adlarına göre daha fazla heceden (ünlüden) oluşmaktadır.

TA'daki kadın adları hece sayısı / ad sayısı oranı (2,86), GKA'daki kadın adları hece sayısı / ad sayısı oranına (2,34) göre daha yüksektir. Diğer bir ifade ile TA'daki kadın adları GKA'daki kadın adlarına göre daha fazla hece (ünlü) içermektedir.

TA'daki erkek adları hece sayısı / ad sayısı oranı (2,66), GKA'daki erkek adları hece sayısı / ad sayısı oranına (2,42) göre daha yüksektir. TA'daki erkek adları GKA'daki erkek adlarına göre daha fazla ünlü (hece) içermektedir.

Tablo 4.te TA ve GKA'daki adların içerdikleri ünlü (hece) miktarına göre sayıları ve yüzdelik oranları verilmiştir.

Ünlü Sayısı	TA				GKA			
	K Ad Sayısı	%	E Ad Sayısı	%	K Ad Sayısı	%	E Ad Sayısı	%
1 ünlü içeren	2	%1,50	38	%1,79	4	%1,18	4	%1,32
2 ünlü içeren	54	%40,60	1065	%50,26	220	%64,90	221	%72,94
3 ünlü içeren	42	%31,58	636	%30,01	111	%32,74	37	%12,21
4 ünlü içeren	31	%23,31	337	%15,90	3	%0,88	28	%9,24
5 ünlü içeren	3	%2,26	35	%1,65	1	%0,29	12	%3,96
6 ünlü içeren	1	%0,75	8	%0,38	-	-	1	%0,33
Ad Sayıları	133	100%	2119	100%	339	100%	303	100%

Tablo 4: TA ve GKA'daki Adların Hece (Ünlü) Sayıları ve Yüzdelik Oranları

TA'daki kadın (%40,06) ve erkek adlarında (%50,26) oran olarak en fazla 2 heceden oluşan adlar görülmektedir ancak oransal olarak iki heceden oluşan erkek adları iki heceden oluşan kadın adlarına göre daha baskındır. Ayrıca TA'daki erkek adlarının, kadın adlarına göre daha az hece (ünlü) içeren sayılarda yoğunlaştığı görülmektedir.

GKA'daki kadın adları (%64,90) ve erkek adlarında (%72,94) 2 heceden oluşan adların oranının yüksek olduğu görülmektedir. Ancak yüzdelik oranlar incelendiğinde GKA'daki erkek adlarında 2 heceli adların baskınlığı göze çarpmakta ve GKA'daki erkek adlarının iki hece (ünlü) içeren adlarda yüksek olmasına rağmen; 3, 4 ve 5 hece (ünlü) içeren adları barındırması ancak GKA'daki kadın adlarında 4 ve 5 heceden oluşan adların oranının oldukça düşük olduğu göze çarpmaktadır. GKA'daki kadın adlarının ağırlıklı olarak 2 ve 3 heceli (ünlülü) yapılarda yoğunlaştığı görülmektedir.

TA'daki dört heceden oluşan kadın adlarının GKA'daki kadın adlarına göre bariz biçimde fazla olduğu, GKA'daki iki heceden oluşan kadın adlarının oranının (%64,90) da TA'daki iki ünlü içeren kadın adlarının oranına (%40,60) göre fazla olduğu görülmektedir. GKA'daki iki ünlülü erkek adlarının oranının (%72,94) TA'daki iki ünlü içeren erkek adlarının oranına (%50,26) göre bariz biçimde yüksek olduğu görülmektedir. Benzer durum üç heceli erkek adlarında da vardır. TA'daki üç heceli erkek adların oranı (%30,01) GKA'daki üç heceli erkek adların oranının (%12,21) iki katından fazladır.

4.4. TA ve GKA'daki Adlarda Ünsüz Sayıları

TA'daki toplam 133 kadın adı toplam 527 ünsüzden, 2119 erkek adı toplam 8185 ünsüzden oluşmaktadır. TA'daki cinsiyete göre ünsüz sayısı / ad sayısı oranı kadın adlarında 3,96, erkek adlarında 3,86 biçimindedir. TA'daki kadın adları erkek adlarına oranla daha fazla ünsüz içermektedir.

GKA'daki toplam 339 kadın adı 1065 ünsüzden, 303 erkek adı toplam 1063 ünsüzden oluşmaktadır. GKA'daki cinsiyete göre ünsüz sayısı / ad sayısı oranı kadın adlarında 3,14, erkek adlarında 3,05 biçimindedir. GKA'daki kadın adları erkek adlarına göre daha fazla ünsüz içermektedir.

TA'daki kadın adlarında ünsüz sayısı / ad sayısı oranı (3,96), GKA'daki kadın adlarında ünsüz sayısı / ad sayısı oranından (3,14) daha yüksektir. Aynı biçimde TA'daki erkek adlarında ünsüz sayısı / ad sayısı oranı (3,86), GKA'daki erkek adlarında ünsüz sayısı / ad sayısı oranından (3,05) daha yüksektir.

TA ve GKA karşılaştırıldığında GKA'daki ünsüz oranının TA'daki adlara göre düşük olduğu ve cinsiyete göre oranının kadın adlarında erkeklerden daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 5.te TA ve GKA'daki her bir adın içerdiği ünsüz sayısı ve oranları verilmiştir.

	TA				GKA			
	K Ad Sayısı	%	E Ad Sayısı	%	K Ad Sayısı	%	E Ad Sayısı	%
1 ünsüz içeren	1	%0,75	19	%0,90	4	%1,18	4	%1,32
2 ünsüz içeren	15	%11,28	248	%11,70	63	%18,58	45	%14,85
3 ünsüz içeren	38	%28,57	643	%30,34	170	%50,15	139	%45,87
4 ünsüz içeren	40	%30,08	637	%30,06	88	%25,96	68	%22,44
5 ünsüz içeren	23	%17,29	343	%16,19	11	%3,24	19	%6,27
6 ünsüz içeren	9	%6,77	149	%7,03	3	%0,88	16	%5,28
7 ünsüz içeren	4	%3,01	63	%2,97	-	-	8	%2,64
8 ünsüz içeren	2	%1,50	14	%0,66	-	-	3	%0,99
9 ünsüz içeren	1	%0,75	-	-	-	-	1	%0,33
10 ünsüz içeren	-	-	2	%0,09	-	-	-	-
11 ünsüz içeren	-	-	1	%0,05	-	-	-	-
Toplam Ad Sayıları	133	%100	2119	%100	339	%100	303	%100

Tablo 5: TA ve GKA'daki Adlara Göre Ünsüz Sayıları ve Yüzdeler Oranları

TA'daki kadın adları oransal olarak en fazla 4 ünsüz (%30,08), erkek adları ise en fazla 3 ünsüz (%30,34) içermektedir ve bu oranlar birbirine oldukça yakındır.

GKA'daki kadın adları (%50,15) da erkek adları (%45,87) da daha ziyade 3 ünsüz içermektedir ancak GKA'daki üç ünsüz içeren kadın adlarının oranı erkek adlarının oranına göre daha yüksektir.

GKA'da 3 ünsüz içeren kadın adlarının oranı (%50,15) TA'daki 3 ünsüz içeren kadın adları oranının (%28,57) yaklaşık iki katıdır.

GKA'da 3 ünsüz içeren erkek adlarının oranı (%45,87) TA'daki 3 ünsüz içeren erkek adları oranının (%30,34) bir buçuk katı kadardır.

4.5. TA ve GKA'daki Adlarda Hece Yapıları ve Türleri

Tablo 6.da TA ve GKA'daki adların hece yapıları, türleri ve oranları gösterilmiştir.

Hece Yapısı	TA				GKA			
	K Adları	%	E Adları	%	K Adları	%	E Adları	%
ünlü (V) – açık hece	25	%6,54	309	%5,47	36	%4,53	65	%8,84
ünsüz-ünlü (KV) – çık hece	164	%42,93	2238	%39,63	412	%51,82	225	%30,61
ünlü-ünsüz (VK) – kapalı hece	24	%6,28	319	%5,65	41	%5,16	59	8,03%
ünsüz-ünlü-ünsüz (KVK) – kapalı hece	168	%43,98	2669	%47,26	305	%38,36	379	%51,56
ünlü-ünsüz-ünsüz (VKK) – kapalı hece	-	-	47	%0,83	1	%0,13	-	-
ünsüz-ünlü-ünsüz-ünsüz (KVKK) – kapalı hece	1	%0,26	65	%1,15	-	-	7	%0,95
HECE SAYISI	382 hece	%100	5647 hece	%100	795 hece	%100	735 hece	%100

Tablo 6: TA ve GKA'daki Adların Hece Yapıları ve Oranları

4.5.1. TA ve GKA'daki Adlarda Hece Yapıları

TA'daki kadın adları da erkek adları da daha ziyade ünsüz-ünlü-ünsüz (KVK), ünsüz-ünlü (KV) yapılarından oluşmasına rağmen erkek adlarındaki ünsüz-ünlü-ünsüz (KVK) hece yapısının oranı (%47,26) kadın adlarındaki orana (%43,98) göre baskındır. Ünlü-ünsüz-ünsüz (VKK) hece yapısının sadece TA'daki erkek adlarında olması dikkat çekicidir.

GKA'daki kadın adlarında ünsüz-ünlü (KV) hece yapısının oranı (%51,82) en yüksekken, erkek adlarında ünsüz-ünlü-ünsüz (KVK) hece yapısının oranı (%51,56) en yüksek orana sahiptir. Ayrıca ünsüz-ünlü-ünsüz-ünsüz (KVKK) hece yapısının sadece GKA'daki erkek adlarında olup kadın adlarında olmaması dikkat çekicidir.

TA'daki kadın adlarında ünsüz-ünlü-ünsüz-ünsüz (KVKK) yapısı düşük miktarda da olsa varken GKA'daki kadın adlarında bu hece yapısı yoktur.

TA'daki kadın adlarında oran olarak en çok ünsüz-ünlü-ünsüz (KVK) hece yapısı varken GKA'daki kadın adlarında oran olarak en çok ünsüz-ünlü (KV) hece yapısı vardır. Aynı zamanda GKA'daki kadın adlarında ünsüz-ünlü (KV) hece yapısı oranı (%51,82) TA'daki kadın adlarında ünsüz-ünlü-ünsüz (KVK) hece yapısı oranına (%43,98) göre daha baskındır.

TA'daki erkek adlarında da GKA'daki erkek adlarında da en çok bulunan hece yapısı ünsüz-ünlü-ünsüz (KVK) hece yapısıdır. TA'daki erkek adlarında ikinci sırada en çok bulunan ünsüz-ünlü (KV) hece yapısı oranı (%39,63) GKA'daki aynı hece yapısı oranına (%30,61) göre oldukça yüksektir. Ayrıca TA'daki erkek adlarında bulunan az orandaki ünlü-ünsüz-ünsüz (VKK) hece yapısının GKA'daki erkek adlarında hiç olmaması dikkat çekicidir. TA'daki erkek adlarında VKK hece yapısına sahip olan "alp" adı listede ikinci ad olarak fazla miktarda bulunduğu için bu hece yapısının sayısını artırmıştır. Öte yandan GKA'daki erkek adlarında "alp" adının "Alparslan, Alper, Alperen" gibi adlarda başta kullanılması ve hece yapısının farklı bölümlendirilmesi bu durumu ortaya çıkarmıştır.

4.5.2. TA ve GKA'daki Adlarda Hece Türleri

TA'daki kadın adlarında açık hece toplam oranı (%49,48) erkek adlarında açık hece toplam oranının (%45,10) üzerindedir. TA'daki erkek adlarında kapalı hece toplam oranı (%54,90) kadın adlarında kapalı hece toplam oranının (%50,52) üzerindedir.

GKA'daki kadın adlarında açık hece toplam oranı (%56,35) erkek adlarının açık hece toplam oranının (%39,46) baskın biçimde üzerindedir. GKA'daki erkek adlarında kapalı hece toplam oranı (%60,54) kadın adlarında kapalı hece toplam oranının (%43,65) baskın biçimde üzerindedir.

GKA'daki kadın adlarında açık hece oranı (%56,35) TA'daki kadın adlarında açık hece toplam oranının (%49,48) üzerindedir.

TA'daki erkek adlarında açık hece toplam oranı (%45,10) GKA'daki erkek adlarında açık hece oranının (%39,46) üzerindedir.

4.6. TA ve GKA'daki Adlarda Ünlü (V) Ünsüz (K) Sayısı Oranları

Tablo 7.de TA ve GKA'daki her bir adın içerisindeki ünlü sayısı ünsüz sayısı ile eşit olan adlar, ünlü sayısı ünsüz sayısından fazla olan adlar, ünsüz sayısı ünlü sayısından fazla olan adlar gösterilmiştir.

=>	TA				GKA			
	K Adları	%	E Adları	%	K Adları	%	E Adları	%
ünlü sayısı = ünsüz sayısı (V=K)	29	%21,80	393	%18,55	91	%26,84	58	%19,14
ünlü sayısı > ünsüz sayısı (V>K)	4	%3,01	30	%1,42	16	%4,72	6	%1,98
ünsüz sayısı > ünlü sayısı (K>V)	100	%75,19	1696	%80,04	232	%68,44	239	%78,88
Toplam ad sayısı	133	%100	2119	%100	339	%100	303	%100

Tablo 7: TA ve GKA'daki Adlarda Ünlü (V) Ünsüz (K) Oranları

TA'daki kadın adlarında ünsüz sayısı > ünlü sayısı ad oranı (%75,19) en yüksekken ünlü sayısı > ünsüz sayısı ad oranı (%3,01) en düşüktür. TA'daki erkek adlarında da benzer durum vardır. Ünsüz sayısı > ünlü sayısı ad oranı (%80,04) en yüksekken ünlü sayısı > ünsüz sayısı ad oranı (%1,42) en düşük orandır. Ancak TA'daki erkek adlarında ünsüz sayısı > ünlü sayısı ad oranı (%80,04), kadın adlarındaki orana (%75,19) göre yüksektir. Ayrıca TA'daki kadın adlarında ünlü sayısı > ünsüz sayısı oranı (%3,01), erkek adlarına (%1,42) göre yüksektir.

GKA'daki kadın adlarında ünsüz sayısı > ünlü sayısı ad oranı (%68,44) en yüksekken ünlü sayısı > ünsüz sayısı ad oranı (%4,72) en düşüktür. Benzer durum GKA'daki erkek adlarında da vardır. GKA'da ünsüz sayısı > ünlü sayısı ad oranı (%78,88) en yüksekken ünlü sayısı > ünsüz sayısı ad oranı (%1,98) en düşüktür. Ancak GKA'daki erkek adlarında ünsüz sayısı > ünlü sayısı oranı kadın adlarındaki ünsüz sayısı > ünlü sayısı oranına göre oldukça yüksektir. GKA'daki kadın adlarında ise ünlü sayısı > ünsüz sayısı ad oranı erkek adlarındakine göre oldukça yüksektir.

TA'daki kadın adları ile GKA'daki kadın adları karşılaştırıldığında adlara göre ünlü-ünsüz miktarı karşılaştırması sıralamasının aynı olduğu görülmekle birlikte TA'daki kadın adlarında ünsüz sayısı > ünlü sayısı ad oranı (%75,19), GKA'daki kadın adlarında ünsüz sayısı > ünlü sayısı ad oranına (%68,44) göre yüksektir. Öte yandan GKA'daki kadın adlarında ünlü sayısı = ünsüz sayısı oranı (%26,84) ve ünlü sayısı > ünsüz sayısı oranı (%4,72) TA'daki kadın adlarının oranına göre yüksektir.

TA'daki erkek adları ile GKA'daki erkek adları karşılaştırıldığında adlara göre ünlü-ünsüz miktarı karşılaştırması sıralamasının aynı olduğu görülmektedir. TA'daki erkek adlarında ünsüz sayısı > ünlü sayısı ad oranı (%80,04), GKA'daki erkek adlarında ünsüz sayısı > ünlü sayısı ad oranına (%78,88) göre yüksektir. Öte yandan GKA'daki erkek adlarında ünlü sayısı = ünsüz sayısı oranı (%19,14) ve ünlü sayısı > ünsüz sayısı oranı (%1,98) TA'daki erkek adlarına göre oran yüksektir.

4.7. TA ve GKA'daki Adlarda İlk Ses Birimler

Tablo 8.de TA ve GKA'daki adların ilk ses birimleri ve yüzdelik oranları gösterilmiştir.

İlk Ses Birim	TA				GKA			
	K	%	E	%	K	%	E	%
/a/	27	%20,30	267	%12,60	29	%8,55	32	%10,56
/b/	27	%20,30	302	%14,25	20	%5,90	19	%6,27
/c/	1	%0,75	17	%0,80	10	%2,95	12	%3,96
/ç/	4	%3,01	62	%2,93	2	%0,59	2	%0,66
/d/	4	%3,01	33	%1,56	17	%5,01	10	%3,30
/e/	6	%4,51	86	%4,06	32	%9,44	31	%10,23
/f/	1	%0,75	2	%0,09	10	%2,95	10	%3,30
/g/	8	%6,02	56	%2,64	16	%4,72	4	%1,32
/ğ/	-	-	-	-	-	-	-	-
/ġ/	2	%1,50	12	%0,57	1	%0,29	-	-
/h/	-	-	16	%0,76	26	%7,67	15	%4,95
/ı/	-	-	15	%0,71	1	%0,29	-	-
/i/	1	%0,75	85	%4,01	7	%2,06	10	%3,30
/j/	-	-	-	-	-	-	-	-
/k/	2	%1,50	48	%2,27	5	%1,47	6	%1,98
/ķ/	7	%5,26	316	%14,91	5	%1,47	4	%1,32
/l/	-	-	3	%0,14	3	%0,88	1	%0,33
/m/	6	%4,51	73	%3,45	23	%6,78	39	%12,87
/n/	2	%1,50	19	%0,90	33	%9,73	8	%2,64
/o/	3	%2,26	50	%2,36	-	-	8	%2,64
/ö/	-	-	16	%0,76	4	%1,18	8	%2,64
/p/	1	%0,75	17	%0,80	4	%1,18	1	%0,33
/r/	-	-	7	%0,33	11	%3,24	7	%2,31
/s/	12	%9,02	140	%6,61	42	%12,39	24	%7,92
/ş/	1	%0,75	33	%1,56	11	%3,24	6	%1,98
/t/	11	%8,27	273	%12,88	8	%2,36	14	%4,62
/u/	1	%0,75	55	%2,60	-	-	4	%1,32
/ü/	2	%1,50	9	%0,42	-	-	1	%0,33
/v/	-	-	2	%0,09	-	-	4	%1,32
/y/	4	%3,01	91	%4,29	9	%2,65	20	%6,60
/z/	-	-	14	%0,66	10	%2,95	3	%0,99
Ad sayıları	133	%100	2119	%100	339	%100	303	%100

Tablo 8: TA ve GKA'daki İlk Ses Birimler ve Oranları

4.7.1. TA'daki Kadın ve Erkek Adlarının İlk Ses Birimlerine Göre Özellikleri ve Karşılaştırılması

TA'daki kadın adları /ğ/, /h/, /ı/, /j/, /l/, /ö/, /r/, /v/, /z/ sesleriyle başlamamaktadır. TA'da erkek adları yalnızca /ğ/ ve /j/ sesi ile başlamamaktadır. Bu sesler karşılaştırıldığında sadece /ğ/ ve /j/ sesinin ortak olduğu görülmektedir. Bunun altında yatan etkenin Türkçede söz başında bulunmayan sesleri kuralına uygun olduğunu düşünmek mümkündür. Türkçe kökenli sözcüklerde, söz başında /ğ/, /g/, /l/, /m/, /n/, /r/, /s, /z/ ünsüzleri bulunmaz. Yine günümüzde söz başında bulunabilen /d/, /p/, /g, /v/ ünsüzleri de ikincildir ve Türkçenin eski dönemlerine ait başka ünsüzlerden gelişmişlerdir (Demir 2018: 28). TA'daki kadın adlarının ilk ses birimlerinde Türkçenin bu özelliğini taşımakla birlikte TA'daki erkek adlarında bu seslerin ilk ses olarak az örneği olduğu görülmektedir.

TA'da kadın adları en çok /a/ (%20,30), /b/ (%20,30), /s/ (%9,02), /t/ (%8,27), /g/ (%6,02), /k/ (%5,26) sesleri ile başlamaktadır.

TA'da erkek adları en çok /k/ (%14,91), /b/ (%14,25), /t/ (%12,88), /a/ (%12,60), /s/ (%6,61), /y/ (%4,06) sesleri ile başlamaktadır.

TA'da kadın ve erkek adlarının ilk seslerinin ilk altısı karşılaştırıldığında beş sesin aynı; kadın adlarında /g/ sesinin erkek adlarında ise /y/ sesinin farklı olduğu görülmektedir. Öte yandan TA'daki kadın ve erkek adlarındaki ilk seslerdeki oransal duruma bakıldığında kadın adlarındaki ilk üç sesin (/a/, /b/, /s/) toplam ilk seslerin yarısına denk geldiği görülmektedir. Bu oran erkek adlarında ilk dört sese (/k/, /b/, /t/, /a/) denk gelmektedir.

4.7.2. GKA'daki Kadın ve Erkek Adlarının İlk Ses Birimlerine Göre Özellikleri ve Karşılaştırılması

GKA'da kadın adları /j/, /o/, /u/, /ü/, /v/ sesleri ile başlamamaktadır. GKA'da erkek adları /ğ/, /ı/, /j/ sesleri ile başlamamaktadır. Bu sesler karşılaştırıldığında /j/ sesinin ortak olduğu görülmektedir.

GKA'da kadın adları oransal olarak en çok /s/ (%12,39), /n/ (%9,73), /e/ (%9,44), /a/ (%8,55), /h/ (7,67) sesleri ile başlamaktadır. GKA'da erkek adları oransal olarak en çok /m/ (%12,87), /a/ (%10,56), /e/ (%10,23), /s/ (%7,92), /y/ (%6,60) sesleri ile başlamaktadır. GKA'da kadın ve erkek adlarının ilk beş birinci sesi karşılaştırıldığında /a/, /e/, /m/ seslerinin ortak olduğu göz çarpmaktadır. Ayrıca GKA'daki kadın ve erkek adlarında en çok kullanılan seslerin oranlarının birbirine yakın olduğu görülmektedir.

4.7.3. TA'daki ve GKA'daki Kadın Adlarının İlk Ses Birimlerine Göre Özellikleri ve Karşılaştırılması

TA ve GKA'daki kadın adlarında ilk ses olmayan seslerde /ğ/, /j/, /v/ sesleri ortak gözükmemektedir. TA'daki kadın adlarında ilk ses olmayan seslerin sayısı GKA'dakilere göre fazladır.

TA ve GKA'daki kadın adlarındaki ilk seslerde oran olarak en çok bulunan sesler olarak /a/, /s/ sesleri ortaktır.

4.7.4. TA'daki ve GKA'daki Erkek Adlarının İlk Ses Birimlerine Göre Özellikleri ve Karşılaştırılması

TA ve GKA'daki erkek adlarında ilk ses birim olarak örneği bulunmayan seslerde sadece /ğ/ ve /j/ ortaktır. TA'daki erkek adlarında ilk ses olmayan seslerin sayısı GKA'dakilere göre fazladır.

TA ve GKA'daki erkek adlarında ilk seslerde oran olarak en çok kullanılan sesler olarak /a/, /s/, /y/ sesleri ortaktır.

4.8. TA ve GKA'daki Adlarda Son Ses Birimler

Tablo 9.da TA ve GKA'daki adların son ses birimleri ve yüzdelik oranları gösterilmiştir.

Son Ses Birim	TA				GKA			
	K	%	E	%	K	%	E	%
/a/	17	%12,78	218	%10,29	77	%22,71	16	%5,28
/b/	-	-	-	-	-	-	-	-
/c/	-	-	4	%0,19	-	-	-	-
/ç/	2	%1,50	45	%2,12	-	-	3	%0,99
/d/	-	-	-	-	-	-	2	%0,66
/e/	9	%6,77	52	%2,45	65	%19,17	9	%2,97
/f/	-	-	1	%0,05	2	%0,59	8	%2,64
/g/	-	-	1	%0,05	-	-	-	-
/ğ/	1	%0,75	6	%0,28	-	-	-	-
/ğ̃/	6	%4,51	21	%0,99	-	-	1	%0,33
/h/	-	-	6	%0,28	1	%0,29	7	%2,31
/ı/	1	%0,75	70	%3,30	3	%0,88	1	%0,33
/i/	6	%4,51	67	%3,16	3	%0,88	20	%6,60
/j/	-	-	-	-	-	-	-	-
/k/	8	%6,02	67	%3,16	3	%0,88	-	-
/k̃/	4	%3,01	146	%6,89	1	%0,29	10	%3,30
/l/	3	%2,26	60	%2,83	28	%8,26	20	%6,60
/m/	9	%6,77	41	%1,93	14	%4,13	15	%4,95
/n/	34	%25,56	462	%21,80	58	%17,11	88	%29,04
/o/	-	-	3	%0,14	-	-	-	-
/ö/	-	-	-	-	-	-	-	-
/p/	-	-	18	%0,85	3	%0,88	3	%0,99
/r/	4	%3,01	226	%10,67	40	%11,80	34	%11,22
/s/	5	%3,76	53	%2,50	3	%0,88	8	%2,64
/ş/	6	%4,51	131	%6,18	1	%0,29	3	%0,99
/t/	1	%0,75	66	%3,11	9	%2,65	37	%12,21
/u/	2	%1,50	108	%5,10	10	%2,95	1	%0,33
/ü/	4	%3,01	27	%1,27	3	%0,88	1	%0,33
/v/	-	-	2	%0,09	-	-	-	-
/y/	6	%4,51	155	%7,31	7	%2,06	8	%2,64
/z/	5	%3,76	63	%2,97	8	%2,36	8	%2,64
Ad Sayıları	133	100%	2119	100%	339	100%	303	100%

Tablo 9: TA ve GKA'daki Son Ses Birimler ve Yüzdelik Oranları

4.8.1. TA'daki Kadın ve Erkek Adlarının Son Ses Birimlerine Göre Özellikleri ve Karşılaştırılması

TA'da kadın adları /b/, /c/, /d/, /f/, /g/, /h/, /j/, /o/, /ö/, /p/, /v/ sesleri ile bitmemektedir. TA'da erkek adları /b/, /d/, /j/, /ö/ sesleri ile bitmemektedir. TA'daki son sesler cinsiyet bakımından karşılaştırıldığında /b/, /d/, /j/, /ö/ seslerinin kadın ve erkek adlarında ortak olduğu görülmektedir. Bu noktada dikkat çeken husus Türkçede söz sonunda ötümlü ünsüzlerin bulunmaması kuralının işleyişidir. TA'daki kadın adlarında bu kural erkek adlarına göre daha baskın biçimde işlemektedir. Diğer bir husus ise adların ağırlıklı oranının birden çok heceden oluşması dolayısıyla Türkçe düzlük yuvarlaklık uyumu doğrultusunda son hecelerde /o/, /ö/ gibi yuvarlak ünlülerin bulunmayışıdır. Bu kurala TA'daki kadın adları daha çok uyum gösterirken erkek adları bu kuralı sadece /ö/ yuvarlak ünlüsünde taşımaktadır.

TA'da kadın adları en çok /n/ (%25,56), /a/ (12,78), /e/ (%6,77), /m/ (%6,77), /k/ (%6,02), /ğ/ (%4,51), /i/ (%4,51), /ş/ (%4,51), /y/ (%4,51) sesleri ile bitmekte; erkek adları en çok /n/ (%21,80), /r/ (%10,67), /a/ (%10,29), /y/ (%7,31), /k/ (%6,89), /ş/ (%6,18) sesleri ile bitmektedir. TA'da kadın ve erkek adlarındaki son ses birimler karşılaştırıldığında /n/, /a/, /y/ seslerinin ortak olduğu görülmektedir.

4.8.2. GKA'daki Kadın ve Erkek Adlarının Son Ses Birimlerine Göre Özellikleri ve Karşılaştırılması

GKA'da kadın adları /b/, /c/, /ç/, /d/, /g/, /ğ/, /ğ/, /j/, /o/, /ö/, /v/ sesleri bitmemektedir. Bu ünsüzlere dikkate alındığında ünsüz seslerin ağırlığı göze çarpmaktadır. GKA'da erkek adları /b/, /c/, /g/, /ğ/, /j/, /o/, /ö/, /v/, /k/ sesleri ile bitmemektedir. GKA'daki son sesler cinsiyetlere göre karşılaştırıldığında /b/, /c/, /g/, /ğ/, /j/, /o/ /ö/ seslerinin kadın ve erkek adlarında ortak olduğu görülmektedir. GKA'daki kadın ve erkek adlarında da TA'daki adlardakine benzer biçimde söz sonunda ötümlü ünsüzün olmaması ve düzlük yuvarlaklık uyumundan kaynaklı bir durum söz konusudur.

GKA'da kadın adları en çok /a/ (%22,71), /e/ (19,17), /n/ (%17,11), /r/ (%11,80), /l/ (%8,26), /m/ (%4,13) sesleri ile, erkek adları ise en çok /n/ (%29,04), /t/ (%12,21), /r/ (%11,22), /i/ (%6,60), /l/ (%6,60) sesleri ile bitmektedir.

GKA'daki kadın adlarının daha ziyade /a/ ve /e/ ses birimleri ile bitmesini Meliha, Makbule, Hayriye vb. adlarda olduğu gibi Arapça kökenli sözcüklerdeki dişillik yapısına uygun bitmesiyle açıklamak mümkündür. Zira erkek adlarında /a/ ve /e/ sesiyle biten erkek adlarının oranı düşüktür.

4.8.3. TA'daki ve GKA'daki Kadın Adlarının Son Ses Birimlerine Göre Özellikleri ve Karşılaştırılması

TA ve GKA'daki kadın adlarında son ses olarak bulunmayan seslerde /b/, /c/, /d/, /g/, /j/, /o/, /ö/, /v/ sesleri ortak gözükmemektedir.

TA'daki kadın adları da GKA'daki kadın adları da 11 ses birimle bitmemektedir.

TA ve GKA'daki kadın adlarında en çok bulunan son seslerde /n/, /a/, /e/, /m/ sesleri ortaktır.

4.8.4. TA'daki ve GKA'daki Erkek Adlarının Son Ses Birimlerine Göre Özellikleri ve Karşılaştırılması

TA ve GKA'da erkek adlarında son ses olmayan /b/, /j/, /ö/ seslerinde ortaklık vardır. GKA'daki erkek adları toplam 4 sesle bitmezken GKA'daki erkek adları 9 sesle bitmemektedir.

TA ve GKA'daki erkek adlarında en çok bulunan son seslerde /n/, /r/, /k/, /i/ sesleri ortaktır.

4.9. TA ve GKA'daki Adlarda Ünlü Türleri

TA'daki kadın ve erkek adlarında en çok /a/ ünlüsü en az /ö/ ünlüsü bulunmaktadır ancak erkek adlarındaki /a/ ünlüsünün oranı erkek adlarında kadın adlarındakine göre daha yüksektir. Ayrıca kadın adlarında /e/ ünlüsü en çok kullanılan ünlü sıralamasında ikinci sıradayken erkek adlarında /u/ ünlüsü ikinci sıradadır.

GKA'daki kadın adlarında en çok /e/, erkek adlarında en çok /a/ ünlüsü; kadın adlarında en az /o/ erkeklerde en az /ö/ ünlüsü bulunmaktadır.

Tablo 10.da TA ve GKA'daki adlarda ad düzeyinde ünlü türleri, sayıları ve oranları gösterilmiştir.

Ünlü	Ünlünün Özelligi	TA				GKA			
		Kadın Adı	%	Erkek Adı	%	Kadın Adı	%	Erkek Ad Sayısı	%
/a/	düz-geniş-art	140	%36,6	2316	%41,0	247	%31,07	264	%35,92
/e/	düz-geniş-ön	63	%16,4	661	%11,7	266	%33,46	200	%27,21
/ı/	düz-dar-ar	29	%7,59	397	%7,03	12	%1,51	15	%2,04
/i/	düz-dar-ör	55	%14,4	521	%9,23	142	%17,86	118	%16,05
/o/	yuvarlak-geniş-art	11	%2,88	357	%6,33	3	%0,38	22	%2,99
/ö/	yuvarlak-geniş-ön	4	%1,05	71	%1,26	9	%1,13	11	%1,50
/u/	yuvarlak-dar-art	44	%11,5	1001	%17,7	68	%8,55	90	%12,24
/ü/	yuvarlak-dar-ön	36	%9,42	320	%5,67	48	%6,04	15	%2,04
Toplam Ünlü Sayıları		382	%100	5644	%100	795	%100	735	%100

Tablo 10: TA ve GKA'daki Adlarda Ünlü Türleri, Sayıları ve Yüzelik Oranları

4.9.1. TA'daki Kadın ve Erkek Adlarında Art ve Ön Ünlüler

TA'daki kadın adlarında art ünlülerin /a/, /o/, /u/, /ı/ oranı (%58,64), ön ünlülerin /e/, /i/, /ö/, /ü/ oranına (%41,36) göre yüksek; erkek adlarında art ünlülerin /a/, /o/, /u/, /ı/ oranı (%72,13), ön ünlülerin /e/, /i/, /ö/, /ü/ oranına (%37,87) göre yüksektir. Ancak bu art ünlü, ön ünlü oranı erkek adlarında daha baskındır.

4.9.2. TA'daki Kadın ve Erkek Adlarında Düz ve Yuvarlak Ünlüler

TA'daki kadın adlarındaki düz ünlülerin /a/, /e/, /ı/, /i/ oranı (%75,13) yuvarlak ünlülerin /o/, /ö/, /u/, /ü/ oranından (%24,87) yüksektir. Aynı durum erkek adlarında da görülmektedir. TA'daki erkek adlarında düz ünlülerin /a/, /e/, /ı/, /i/ oranı (%69,01) yuvarlak ünlülerin /o/, /ö/, /u/, /ü/ oranından (%30,99) daha yüksektir.

4.9.3. TA'daki Kadın ve Erkek Adlarında Geniş ve Dar Ünlüler

TA'daki kadın adlarında /a/, /e/, /o/, /ö/ geniş ünlülerin oranı (%57,07), /ı/, /i/, /u/, /ü/ dar ünlülerin oranına (%42,93) göre daha yüksektir.

TA'daki erkek adlarında /a/, /e/, /o/, /ö/ geniş ünlülerin oranı (%60,33), /ı/, /i/, /u/, /ü/ dar ünlülerin oranına (%39,67) göre daha yüksektir.

4.9.4. GKA'daki Kadın ve Erkek Adlarında Art ve Ön Ünlüler

GKA'daki kadın adlarında ön ünlülerin /e/, /i/, /ö/, /ü/ oranı (%58,49) art ünlülerin /a/, /o/, /u/, /ı/ oranına (%41,51) göre yüksek; erkek adlarında art ünlülerin /a/, /o/, /u/, /ı/ oranı (%53,20), ön ünlülerin /e/, /i/, /ö/, /ü/ oranına (%46,80) göre daha yüksektir.

4.9.5. GKA'daki Kadın ve Erkek Adlarında Düz ve Yuvarlak Ünlüler

GKA'daki kadın adlarındaki düz ünlülerin /a/, /e/, /ı/, /i/ oranı (%83,90) yuvarlak ünlülerin /o/, /ö/, /u/, /ü/ oranından (%16,10) yüksektir. Aynı durum erkek adlarında da görülmektedir. GKA'daki erkek adlarında düz ünlülerin /a/, /e/, /ı/, /i/ oranı (%81,22) yuvarlak ünlülerin /o/, /ö/, /u/, /ü/ oranından (%18,78) daha yüksektir.

4.9.6. GKA'daki Kadın ve Erkek Adlarında Geniş ve Dar Ünlüler

GKA'daki kadın adlarında /a/, /e/, /o/, /ö/ geniş ünlülerin oranı (%66,04), /ı/, /i/, /u/, /ü/ dar ünlülerin oranına (%33,96) göre daha yüksektir.

GKA'daki erkek adlarında /a/, /e/, /o/, /ö/ geniş ünlülerin oranı (%67,62), /ı/, /i/, /u/, /ü/ dar ünlülerin oranına (%32,38) göre daha yüksektir.

4.9.7. TA ve GKA'daki Adlarda Ünlülerin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

TA ve GKA'daki ünlü türleri karşılaştırıldığında cinsiyete göre ortaya birtakım anlamlı sonuçlar çıkmaktadır.

TA'daki kadın adlarındaki art ünlülerin oranı (%58,64) GKA'daki kadın adlarındaki art ünlülerin oranına (%41,51) göre bariz biçimde yüksektir. TA'daki erkek

adlarındaki art ünlülerin oranı (%72,13) GKA'daki erkek adlarındaki art ünlülerin oranına göre (%53,20) bariz biçimde yüksektir.

TA'daki kadın adlarında düz ünlülerin oranı (%75,13) ve GKA'daki kadın adlarında düz ünlülerin oranına (%83,90) göre düşüktür. TA'daki kadın adlarında yuvarlak ünlülerin oranı (%24,87), GKA'daki kadın adlarında yuvarlak ünlülerin oranına (%16,10) göre yüksektir.

TA'daki erkek adlarında düz ünlülerin oranı (%69,01) ve GKA'daki erkek adlarında düz ünlülerin oranına (%81,22) göre daha düşüktür.

TA'daki kadın adlarındaki geniş ünlülerin oranı (%57,07), GKA'daki kadın adlarındaki geniş ünlülerin oranına (%66,04) göre daha düşüktür. TA'daki erkek adlarında geniş ünlülerin oranı (%60,33) GKA'daki erkek adlarında geniş ünlülerin oranına (%67,62) göre daha düşüktür.

4.10. TA ve GKA'daki Adlarda Ünsüz Türleri

TA'daki kadın adlarında ve erkek adlarında en çok /n/ ünsüzü vardır. Kadın adlarında en çok bulunan ünsüzler sırasıyla /n/, /b/, /r/, /t/, /y/ ünsüzleri; erkek adlarında en çok bulunan ünsüzler sırasıyla /n/, /r/, /t/, /k/, /l/ ünsüzleridir. TA'daki kadın adlarında /j/ ünsüzü yoktur. TA'daki kadın adlarında en az bulunan ünsüzler sırasıyla /f/, /v/, /p/, /c/ ünsüzleri, erkek adlarında en az bulunan ünsüzler sırasıyla /j/, /f/, /v/ ünsüzleridir.

GKA'daki kadın adlarında en çok bulunan ünsüz /n/ iken erkek adlarında en çok bulunan ünsüz /m/ ünsüzüdür. Kadın adlarında en çok bulunan ünsüzler sırasıyla /n/, /r/, /l/, /s/, /y/ ünsüzleri iken erkek adlarında en çok bulunan ünsüzler sırasıyla /m/, /r/, /n/, /t/, /h/ ünsüzleridir. GKA'daki kadın adlarında en az bulunan ünsüzler sırasıyla /j/, /ğ/, /ç/, /ğ/, /k/ ünsüzleri; erkek adlarında en az bulunan ünsüzler sırasıyla /ğ/, /ç/, /p/, /ş/, /g/ ünsüzleridir. GKA'daki erkek adlarında /j/ ünsüzü yoktur.

Tablo 11.de TA ve GKA'daki adlarda ad düzeyinde ünsüz türleri⁴, sayıları ve oranları gösterilmiştir.

Ünsüzün Özellikleri	TA				GKA			
	Kadın Adı	%	Erkek Adı	%	Kadın Adı	%	Erkek Adı	%
/b/ ötümlü/süreksiz/patlayıcı/çift-dudak	53	%10,06	590	%7,21	39	%3,66	32	%3,01
/c/ ötümlü/süreksiz/patlayıcı/diş-damak	7	%1,33	151	%1,84	23	%2,16	23	%2,16
/ç/ ötümsüz/süreksiz/patlayıcı/diş-damak	22	%4,17	273	%3,34	4	%0,38	7	%0,66
/d/ ötümlü/süreksiz/patlayıcı/diş	13	%2,47	220	%2,69	53	%4,98	46	%4,33
/f/ ötümsüz/süreksiz/sızıcı/diş-dudak	1	%0,19	13	%0,16	32	%3,00	37	%3,48

⁴ Ünsüz türlerinde, Demir'in (2008: 27) Ünsüzler tablosu esas alınmıştır.

/g/	ötümlü/süreksiz/patlayıcı/ön damak	32	%6,07	163	%1,99	26	%2,44	11	%1,03
/ğ/	ötümlü/süreksiz/patlayıcı/art damak	15	%2,85	208	%2,54	2	%0,19	3	%0,28
/ğ/	ötümlü/süreklî/sızıcı/art damak	13	%2,47	188	%2,30	7	%0,66	13	%1,22
/h/	ötümsüz/süreklî/sızıcı/gırtlak	11	%2,09	126	%1,54	50	%4,69	83	%7,81
/j/	ötümlü/süreklî/sızıcı/diş-damak	-	-	3	%0,04	1	%0,09	-	-
/k/	ötümsüz/süreksiz/patlayıcı/ön damak	21	%3,98	273	%3,34	26	%2,44	22	%2,07
/k/	ötümsüz/süreksiz/patlayıcı/art damak	31	%5,88	755	%9,22	7	%0,66	30	%2,82
/l/	ötümlü/süreklî/akıcı/ön damak	34	%6,45	639	%7,81	116	%10,89	72	%6,77
/m/	ötümlü/süreklî/akıcı/çift-dudak	28	%5,31	474	%5,79	84	%7,89	146	%13,73
/n/	ötümlü/süreklî/akıcı/diş	74	%14,04	923	%11,28	156	%14,65	122	%11,48
/p/	ötümsüz/süreksiz/patlayıcı/çift-dudak	4	%0,76	87	%1,06	9	%0,85	8	%0,75
/r/	ötümlü/süreklî/akıcı/çarpmalı	44	%8,35	855	%10,45	132	%12,39	136	%12,79
/s/	ötümsüz/süreklî/sızıcı/diş	31	%5,88	380	%4,64	87	%8,17	68	%6,40
/ş/	ötümsüz/süreklî/sızıcı/diş-damak	10	%1,90	266	%3,25	21	%1,97	10	%0,94
/t/	ötümsüz/süreksiz/patlayıcı/diş	37	%7,02	831	%10,15	34	%3,19	91	%8,56
/v/	ötümlü/süreklî/sızıcı/diş-dudak	2	%0,38	73	%0,89	21	%1,97	17	%1,60
/y/	ötümlü/süreklî/akıcı/yarı ünlü	35	%6,64	536	%6,55	86	%8,08	53	%4,99
/z/	ötümlü/süreklî/sızıcı/diş	9	%1,71	158	%1,93	49	%4,60	33	%3,10
Toplam Ünsüz Sayıları		527	100%	8185	100%	1065	100%	1063	100%

Tablo 11: TA ve GKA'daki Adlarda Ünsüz Türleri ve Oranları

4.10.1. TA'daki Kadın ve Erkek Adlarında Ötümlü – Ötümsüz Ünsüzler

TA'daki kadın adlarında ötümlü ünsüz / ötümsüz ünsüz oranı %68,12 / %31,88, erkek adlarında ötümlü ünsüz / ötümsüz ünsüz oranı %63,30 / %36,70 biçimindedir. Dolayısıyla TA'daki kadın adlarında ve erkek adlarında ötümlü ünsüz oranı ötümsüzlere göre yüksektir.

4.10.2. TA'daki Kadın ve Erkek Adlarında Süreklî – Süreksiz Ünsüzler

TA'daki kadın adlarında süreklî ünsüz / süreksiz ünsüz oranı %55,41 / %44,59, erkek adlarında süreklî ünsüz / süreksiz ünsüz oranı %56,62 / %43,38 biçimindedir. TA'daki kadın ve erkek adlarında süreklî ünsüz oranı süreksiz ünsüzlere göre yüksektir.

4.10.3. TA'daki Kadın ve Erkek Adlarında Akıcı – Sızıcı – Patlayıcı Ünsüzler

TA'daki kadın adlarında akıcı / sızıcı / patlayıcı ünsüz oranı %40,80 / %14,61 / %44,59, erkek adlarında akıcı / sızıcı / patlayıcı ünsüz oranı %41,87 / %14,75 / %43,38 biçimindedir. Kadın adlarında ve erkek adlarında patlayıcı ünsüzlerin oranı en yüksekken, ikinci sırada akıcı ünsüzler, üçüncü sırada ise sızıcı ünsüzler bulunmaktadır. TA'daki adlarda her iki cinsiyette de akıcı / sızıcı / patlayıcı ünsüz oranları birbirine oldukça yakındır.

4.10.4. TA'daki Kadın ve Erkek Adlarında Oluşum Yerlerine Göre Ünsüzler

TA'daki kadın adlarında art damak ünsüzlerinin (/ğ/, /ğ/, /k/) oranı %11,20, çarpıtmalı ünsüzün (/r/) oranı %8,35, çift-dudak ünsüzlerinin (/b/, /m/, /p/) oranı %16,13, diş ünsüzlerinin (/d/, /n/, /s/, /t/, /z/) oranı %31,12, diş damak ünsüzlerinin (/c/, /ç/, /j/, /ş/) oranı %7,40, diş-dudak ünsüzlerinin (/f/, /v/) oranı %0,57, gırtlak ünsüzünün (/h/) oranı %2,09, ön damak ünsüzlerinin (/g/, /k/, /l/) oranı %16,51, yarı ünlünün (/y/) oranı %6,64 biçimindedir. Bu oranlara göre TA'daki kadın adlarında diş ünsüzleri en fazla, diş-dudak ünsüzleri en az orana sahip ünsüz türüdür.

TA'daki erkek adlarında art damak ünsüzlerinin (/ğ/, /ğ/, /k/) oranı %14,06, çarpıtmalı ünsüzün (/r/) oranı %10,45, çift-dudak ünsüzlerinin (/b/, /m/, /p/) oranı %14,06, diş ünsüzlerinin (/d/, /n/, /s/, /t/, /z/) oranı %30,69, diş damak ünsüzlerinin (/c/, /ç/, /j/, /ş/) oranı %8,47, diş-dudak ünsüzlerinin (/f/, /v/) oranı %1,05, gırtlak ünsüzünün (/h/) oranı %1,54, ön damak ünsüzlerinin (/g/, /k/, /l/) oranı %13,13, yarı ünlünün (/y/) oranı %6,55 biçimindedir. Bu oranlara göre TA'daki erkek adlarında diş ünsüzleri en fazla orana, diş-dudak ünsüzleri en az orana sahip ünsüz türleridir. TA'daki kadın ve erkek adlarında oluşum yerlerine göre ünsüz oranları karşılaştırıldığında bu ünsüz türlerinin oranlarının birbirine çok yakın olduğu görülmektedir. Sadece erkek adlarındaki /r/, /f/, /v/ ünsüzleri kadın adlarındakine göre oransal olarak yüksekken kadın adlarında /h/ sesi erkek adlarına göre yüksektir.

4.10.5. GKA'daki Kadın ve Erkek Adlarında Ötümlü – Ötümsüz Ünsüzler

GKA'daki kadın adlarında ötümlü ünsüz / ötümsüz ünsüz oranı %74,65 / %25,35 erkek adlarında ötümlü ünsüz / ötümsüz ünsüz oranı %66,51 / %33,49 biçimindedir. Dolayısıyla GKA'daki kadın ve erkek adlarında ötümlü ünsüz oranı ötümsüzlere göre yüksektir ancak kadın adlarındaki oran erkek adlarındakilere göre daha yüksektir.

4.10.6. GKA'daki Kadın ve Erkek Adlarında Sürekli – Süreksiz Ünsüzler

GKA'daki kadın adlarında sürekli ünsüz / süreksiz ünsüz oranı %79,06 / %20,94, erkek adlarında sürekli ünsüz / süreksiz ünsüz oranı %74,32 / %25,68 biçimindedir. Kadın ve erkek adlarında sürekli ünsüz oranı süreksiz ünsüzlere göre yüksektir. Bu oranlara göre kadın adlarında ve erkek adlarında sürekli ünsüzlerin oranı süreksiz ünsüzlere göre oransal olarak daha yüksektir ancak kadın adlarındaki fark erkek adlarındaki orana göre daha yüksektir.

4.10.7. GKA'daki Kadın ve Erkek Adlarında Akıcı – Sızıcı – Patlayıcı Ünsüzler

GKA'daki kadın adlarında akıcı / sızıcı / patlayıcı ünsüz oranı %53,90 / %25,16 / %20,94, erkek adlarında akıcı / sızıcı / patlayıcı ünsüz oranı %49,76 / %24,55 / %25,68 biçimindedir. Kadın adlarında ve erkek adlarında akıcı ünsüzlerin oranı en yüksekken, ikinci sırada erkek adlarında patlayıcı, kadın adlarında sızıcı; üçüncü sırada ise kadın adlarında patlayıcı erkek adlarında sızıcı ünsüzler vardır.

4.10.8. GKA'daki Kadın ve Erkek Adlarında Oluşum Yerlerine Göre Ünsüzler

GKA'daki kadın adlarında art damak ünsüzlerinin /ğ/, /ğ/, /k/ oranı %1,50, çarpıtmalı ünsüzün /r/ oranı %12,39, çift-dudak ünsüzlerinin /b/, /m/, /p/ oranı %12,39, diş ünsüzlerinin /d/, /n/, /s/, /t/, /z/ oranı %35,59, diş damak ünsüzlerinin /c/, /ç/, /j/, /ş/ oranı %4,60, diş-dudak ünsüzlerinin /f/, /v/ oranı %4,98, gırtlak ünsüzünün /h/ oranı %4,69, ön damak ünsüzlerinin /g/, /k/, /l/ oranı %15,77, yarı ünlünün /y/ oranı %8,08 biçimindedir. Bu oranlara göre kadın adlarında diş ünsüzleri en fazla, art damak ünsüzleri en az orana sahip ünsüz türüdür.

GKA'daki erkek adlarında art damak ünsüzlerinin /ğ/, /ğ/, /k/ oranı %4,33, çarpıtmalı ünsüzün /r/ oranı %12,79, çift-dudak ünsüzlerinin /b/, /m/, /p/ oranı %17,50, diş ünsüzlerinin /d/, /n/, /s/, /t/, /z/ oranı %33,87, diş damak ünsüzlerinin /c/, /ç/, /j/, /ş/ oranı %3,76, diş-dudak ünsüzlerinin /f/, /v/ oranı %5,08, gırtlak ünsüzünün /h/ oranı %7,81, ön damak ünsüzlerinin /g/, /k/, /l/ oranı %9,88, yarı ünlünün /y/ oranı %4,99 biçimindedir. Bu oranlara göre GKA'daki erkek adlarında diş ünsüzleri en fazla orana, art-damak ünsüzleri en az orana sahip ünsüz türleridir.

GKA'daki kadın ve erkek adlarında oluşum yerlerine göre ünsüz oranları karşılaştırıldığında art damak ünsüzlerinin, çift-dudak ünsüzlerinin ve gırtlak ünsüzünün oranının erkeklerde daha yüksek olduğu, diş ünsüzlerinin, diş damak ünsüzlerinin, ön damak ünsüzlerinin daha yüksek olduğu diğer ünsüz türlerinin oranlarının birbirlerine yakın olduğu görülmektedir.

4.10.9. TA ve GKA'daki Adlarda Ötümlü – Ötümsüz Ünsüzlerin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

TA'daki kadın adlarındaki ötümlü ünsüz oranı (%68,12) GKA'daki kadın adlarında ötümlü ünsüz oranına (%74,65) göre daha düşükken, TA'daki kadın adlarında ötümsüz ünsüz oranı (%31,88) GKA'daki kadın adlarında ötümsüz ünsüz oranına (%25,35) göre daha yüksektir.

TA'daki ve GKA'daki erkek adlarında ötümlü ünsüzlerin oranı (TA %63,30, GKA %66,51) ötümsüz ünsüzlerin oranına (TA %36,70, GKA %33,49) göre yüksektir. Ancak GKA'daki erkek adlarında ötümlü ünsüz oranı (%66,51) TA'daki erkek adlarında ötümlü ünsüz oranına (%63,30) göre daha yüksek, ötümsüz ünsüz oranı (TA %36,70, GKA %33,49) daha düşüktür.

4.10.10. TA ve GKA'daki Adlarda Sürekli – Süreksiz Ünsüzlerin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

TA'daki kadın adlarındaki sürekli ünsüz oranı (%55,41) GKA'daki kadın adlarında süreksiz ünsüz oranına (%79,06) göre daha düşükken, TA'daki kadın adlarında süreksiz ünsüz oranı (%44,59) GKA'daki kadın adlarında süreksiz ünsüz oranına (%20,94) göre daha yüksektir.

TA'daki ve GKA'daki erkek adlarında sürekli ünsüzlerin oranı (TA %56,62; GKA %74,32) süreksiz ünsüzlerin oranına (TA 43,38; GKA 25,68) göre yüksektir. Ancak GKA'daki erkek adlarında sürekli ünsüz oranı TA'daki erkek adlarında süreksiz ünsüz oranına göre bariz biçimde daha yüksektir.

4.10.11. TA ve GKA'daki Adlarda Akıcı – Sızıcı – Patlayıcı Ünsüzlerin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

TA'daki kadın adlarında akıcı ünsüz oranı (%40,80) ve sızıcı ünsüz oranı (%14,61) GKA'daki kadın adlarında akıcı ünsüz oranına (%53,90) ve sızıcı ünsüz oranına (%25,16) göre daha düşükken, TA'daki kadın adlarında patlayıcı ünsüz oranı (%44,49) GKA'daki kadın adlarında patlayıcı ünsüz oranına (%20,94) göre daha yüksektir. TA'daki kadın adlarında sıralama patlayıcı ünsüz oranı > akıcı ünsüz oranı > sızıcı ünsüz oranı biçimindeyken GKA'daki kadın adlarında sıralama akıcı ünsüz oranı > sızıcı ünsüz oranı > patlayıcı ünsüz oranı biçimindedir.

TA'daki erkek adlarında akıcı ünsüz oranı (%41,87) ve sızıcı ünsüz oranı (%14,75) GKA'daki erkek adlarında akıcı ünsüz oranına (%49,76) ve sızıcı ünsüz oranına (%24,55) daha düşükken, TA'daki erkek adlarında patlayıcı ünsüz oranı (%43,38), GKA'daki erkek adlarında patlayıcı ünsüz oranına (%25,68) göre yüksektir. TA'daki erkek adlarında sıralama patlayıcı ünsüz oranı > akıcı ünsüz oranı > sızıcı ünsüz oranı biçimindeyken GKA'daki erkek adlarında sıralama akıcı ünsüz oranı > patlayıcı ünsüz > sızıcı ünsüz oranı biçimindedir.

4.10.12. TA ve GKA'daki Adlarda Ünsüzlerin Oluşum Yerlerine Göre Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

TA'daki kadın adlarında art damak ünsüz oranı (%11,20), GKA'daki kadın adlarında art damak ünsüz oranınının (%1,50) yaklaşık yedi kat üzerindedir. GKA'daki kadın adlarında çarpmalı ünsüz oranı (%12,39), TA'daki kadın adlarında çarpmalı ünsüz oranından (%8,35) yüksektir. TA'daki kadın adlarında çift-dudak ünsüzlerinin oranı (%16,13) GKA'daki kadın adlarında çift-dudak ünsüzleri oranına (%12,39) göre yüksektir. GKA'daki kadın adlarında diş ünsüzlerinin oranı (%35,59), TA'daki kadın adlarındaki diş ünsüzlerinin oranına (%31,12) göre yüksekken TA'daki diş-damak ünsüzleri oranı (%7,40) GKA diş-damak ünsüzleri oranına (%4,60) göre yüksektir. GKA'daki diş-dudak ünsüzleri oranı (%4,98), TA'daki diş-dudak ünsüzleri oranınının (%0,57) yaklaşık on katıdır. GKA'daki kadın adlarında gırtlak ünsüzlerinin oranı (%4,69) TA'daki gırtlak ünsüzlerinin oranınının (%2,09) iki katından fazladır.

TA'daki kadın adlarının içerdiği ön damak ünsüzlerinin oranı (%16,51) GKA'daki kadın adlarında ön damak ünsüzleri oranına (%15,77) göre yüksek olmakla birlikte oranlar birbirine yakındır. GKA'daki kadın adlarında yarı ünlü oranı (%8,08) TA'daki kadın adlarında yarı ünlü oranından (%6,64) yüksektir.

TA ve GKA'daki kadın adlarında oluşum yerlerine göre ünsüzlerin oransal büyüklük küçüklük açısından sıralaması şöyledir:

TA'daki kadın adlarında dış ünsüzleri oranı (%31,12) > çift-dudak ünsüzlerinin oranı (%16,13) > ön damak ünsüzlerinin oranı (%16,51) > art damak ünsüz oranı (%11,20) > çarpmalı ünsüz oranı (%8,35) > dış-damak ünsüzleri oranı (%7,40) > yarı ünlü oranı (%6,64) > gırtlak ünsüzlerinin oranı (%2,09) > dış-dudak ünsüzleri oranı (%0,57) biçimindedir.

GKA'daki kadın adlarında dış ünsüzleri oranı (%35,59) > ön damak ünsüzleri oranı (%15,77) > çift-dudak ünsüzleri oranına (%12,39) > çarpmalı ünsüz oranı (%12,39) > kadın adlarında yarı ünlü oranı (%8,08) > dış-dudak ünsüzleri oranı (%4,98) > gırtlak ünsüzlerinin oranı (%4,69) > dış-damak ünsüzleri oranı (%4,60) > art damak ünsüz oranı (%1,50) biçimindedir.

TA'daki erkek adlarında art damak ünsüz oranı (%14,06) GKA'daki erkek adlarında art damak ünsüz oranının (%4,33) yaklaşık dört kat üzerindedir. GKA'daki erkek adlarında çarpmalı ünsüz oranı (%12,79) TA'daki erkek adlarında çarpmalı ünsüz oranından (%10,45) yüksektir. TA'daki erkek adlarında çift-dudak ünsüzlerinin oranı (%14,06) GKA'daki erkek adlarında çift-dudak ünsüzleri oranına (%17,50) göre düşüktür. GKA'daki erkek adlarında dış ünsüzlerinin oranı (%33,87), TA'daki erkek adlarındaki dış ünsüzleri oranına (%30,69) göre yüksekken TA'daki dış-damak ünsüzleri oranı (%8,47) GKA dış-damak ünsüzleri oranına (%3,76) göre yaklaşık iki kat yüksektir. GKA'daki dış-dudak ünsüzleri oranı (%5,08), TA'daki dış-dudak ünsüzleri oranının (%1,05) yaklaşık beş katıdır. GKA'daki erkek adlarında gırtlak ünsüzlerinin oranı (%7,81) TA'daki gırtlak ünsüzlerinin oranının (%1,54) dört katından fazladır. TA'daki ön damak ünsüzlerinin oranı (%13,13) GKA'daki erkek adlarında ön damak ünsüzleri oranına (%9,88) göre yüksektir. TA'daki erkek adlarında yarı ünlü oranı (%6,55) GKA'daki erkek adlarında yarı ünlü oranına (%4,99) göre yüksektir.

TA ve GKA'daki erkek adlarında oluşum yerlerine göre ünsüzlerin oransal büyüklük küçüklük açısından sıralaması adlarında şöyledir:

TA'daki erkek adlarında dış ünsüzleri oranı (%30,69) > çift-dudak ünsüzlerinin oranı (%14,06) = art damak ünsüz oranı (%14,06) > ön damak ünsüzlerinin oranı (%13,13) > çarpmalı ünsüz oranı (%10,45) > dış-damak ünsüzleri oranı (%8,47) > yarı ünlü oranı (%6,55) > gırtlak ünsüzlerinin oranının (%1,54) > dış-dudak ünsüzleri oranı (%1,05) biçimindedir.

GKA'daki erkek adlarında dış ünsüzlerinin oranı (%33,87) > çift-dudak ünsüzleri oranı (%17,50) > çarpmalı ünsüz oranı (%12,79) > ön damak ünsüzleri oranı (%9,88) > gırtlak ünsüzlerinin oranı (%7,81) > dış-dudak ünsüzleri oranı (%5,08) > yarı ünlü oranı (%4,99) > art damak ünsüz oranı (%4,33) > dış-damak ünsüzleri oranına (%3,76) biçimindedir.

5. SONUÇ VE TARTIŞMA

Türk Adları ve Güncel Kişi Adları listesindeki adlara ilişkin betimleyici istatistiksel tablolar ışığında birtakım anlamlı farklılıklar ortaya çıkmıştır. Tablo 12.de Türk Adları ve Güncel Kişi Adları listelerinde öne çıkan özellikler toplu olarak gösterilmiştir.

		TA		GKA	
		Kadın Adları	Erkek Adları	Kadın Adları	Erkek Adları
1	Sözcük sayısı (adet)	tek sözcüklü %79,70 iki sözcüklü %18,80	tek sözcüklü %84,66 iki sözcüklü %15,15	tek sözcüklü %95,87 iki sözcüklü %4,13	tek sözcüklü %88,45 iki sözcüklü %11,55
2	Sözcük sayısı / ad oranı	1,21	1,15	1,41	1,11
3	Ses birim sayısı / ad oranı	6,82	6,52	5,48	5,93
4	Ses birim sayısı	5 ses birim %21,05 6 ses birim %21,05	5 ses birim %24,21 6 ses birim %21,24	5 ses birim %40,41 6 ses birim %25,07	5 ses birim %42,57 6 ses birim %16,50
5	Ünlü (hece) / sözcük oranı	2,86	2,66	2,34	2,42
6	Ünlü (hece) sayısı	2 ünlü içeren %40,60 3 ünlü içeren %31,58	2 ünlü içeren %50,26 3 ünlü içeren %30,01	2 ünlü içeren %64,90 3 ünlü içeren %32,74	2 ünlü içeren %72,94 3 ünlü içeren %12,21
7	Ünsüz /Sözcük oranı	3,96	3,86	3,14	3,05
8	Ünsüz sayısı	3 ünsüz içeren %28,57 4 ünsüz içeren %30,08	3 ünsüz içeren %30,34 4 ünsüz içeren %30,06	3 ünsüz içeren %50,15 4 ünsüz içeren %25,96	3 ünsüz içeren %45,87 4 ünsüz içeren %22,44
9	Hece yapısı	KVK %43,98 KV %42,93	KVK %47,26 KV %39,63	KVK %38,36 KV %51,82	KVK %51,56 KV %30,61
10	Hece türü	açık %49,48 kapalı %50,52	açık %45,10 kapalı %54,90	açık %56,35 kapalı %43,65	açık %39,46 kapalı %60,54
11	Ad düzeyinde ünlü ünsüz oranı	K>V %75,19 V=K %21,80 V>K %3,01	K>V %80,04 V=K %18,55 V>K %1,42	K>V %68,44 V=K %26,84 V>K %4,72	K>V %78,88 V=K %19,14 V>K %1,98
12	En çok bulunan ünlüler	/a/ %36,65 /e/ %16,49 /i/ %14,40	/a/ %41,03 /u/ %17,74 /e/ %11,71	/e/ %33,46 /a/ %31,07 /i/ %17,86	/a/ %35,92 /e/ %27,21 /i/ %16,05
13	Ünlü türleri oranı	art ünlü %58,64 ön ünlü %41,36 düz ünlü %75,13 yuvarlak ünlü %24,87 geniş ünlü %57,07 dar ünlü %42,93	art ünlü %72,13 ön ünlü %37,87 düz ünlü %69,01 yuvarlak ünlü %30,99 geniş ünlü %60,33 dar ünlü %39,67	art ünlü %41,51 ön ünlü %58,49 düz ünlü %83,90 yuvarlak ünlü %16,10 geniş ünlü %66,04 dar ünlü %33,96	art ünlü %53,20 ön ünlü %46,80 düz ünlü %81,22 yuvarlak ünlü %18,78 geniş ünlü %67,62 dar ünlü %32,38
14	En çok bulunan ünsüzler	/n/ %14,04 /b/ %10,06 /r/ %8,35 /t/ %7,02 /y/ %6,64	/n/ %11,28 /r/ %10,45 /t/ %10,15 /k/ %9,22 /l/ %7,81	/n/ %14,65 /r/ %12,39 /l/ %10,89 /s/ %8,17 /y/ %8,08	/m/ %13,73 /r/ %12,79 /n/ %11,48 /t/ %8,56 /h/ %7,81
15	Ünsüz türleri oranı	ötümlü ünsüz %68,12 ötümsüz ünsüz %31,88 sürekli ünsüz %55,41 süreksiz ünsüz %44,59 akıcı %40,80 sızıcı %14,61	ötümlü ünsüz %63,30 ötümsüz ünsüz %36,70 sürekli ünsüz %56,62 süreksiz ünsüz %43,38 akıcı ünsüz %41,87 sızıcı ünsüz %14,75	ötümlü ünsüz %74,65 ötümsüz ünsüz %25,35 sürekli ünsüz %79,06 süreksiz ünsüz %20,94 akıcı %53,90 sızıcı %25,16	ötümlü ünsüz %66,51 ötümsüz ünsüz %33,49 sürekli ünsüz %74,32 süreksiz ünsüz %25,68 akıcı ünsüz %49,76 sızıcı ünsüz %24,55

			patlayıcı ünsüz %44,59	patlayıcı ünsüz %43,38	patlayıcı ünsüz %20,94	patlayıcı ünsüz %25,68
			art damak ünsüzleri %11,20	art damak ünsüzleri %14,06	art damak ünsüzleri %1,50	art damak ünsüzleri %4,33
			çarpıtmalı ünsüz %8,35	çarpıtmalı ünsüzü %10,45	çarpıtmalı ünsüz %12,39	çarpıtmalı ünsüzü %12,79
			çift-dudak ünsüzleri %16,13	çift-dudak ünsüzleri %14,06	çift-dudak ünsüzleri %12,39	çift-dudak ünsüzleri %17,50
			diş ünsüzleri %31,12 diş damak ünsüzleri / %7,40	diş ünsüzleri %30,69 diş damak ünsüzleri %8,47	diş ünsüzleri %35,59 diş-damak ünsüzleri / %4,60	diş ünsüzleri %33,87 diş-damak ünsüzleri %3,76
			diş-dudak ünsüzleri %0,57	diş-dudak ünsüzleri %1,05	diş-dudak ünsüzleri %4,98	diş-dudak ünsüzleri %5,08
			gırtlak ünsüzü %2,09 ön damak ünsüzleri %16,51	gırtlak ünsüzü %1,54 ön damak ünsüzleri %13,13	gırtlak ünsüzü %4,69 ön damak ünsüzleri %15,77	gırtlak ünsüzü %7,81 ön damak ünsüzleri %9,88
16	En Çok Bulunan İlk Ses Birimler	Çok Ses	yarı ünlü %6,64 /a/ %20,30 /b/ %20,30 /s/ %9,02 /t/ %8,27 /g/ %6,02	yarı ünlü %6,55 /k/ %14,91 /b/ %14,25 /t/ %12,88 /a/ %12,60 /s/ %6,61	yarı ünlü %8,08 /s/ %12,39 /n/ %9,73 /t/ %9,44 /a/ %8,55 /h/ %7,67	yarı ünlü %4,99 /m/ %12,87 /a/ %10,56 /e/ %10,23 /s/ %7,92 /y/ %6,60
17	İlk Ses Birimler	Ses	ünlü ile başlayan %30,08	ünlü ile başlayan %27,51	ünlü ile başlayan %21,53	ünlü ile başlayan %31,02
	Ünlü Ünsüz Oranı	-	ünlü ile başlayan %60,92	ünlü ile başlayan %72,49	ünlü ile başlayan %78,47	ünlü ile başlayan %68,98
18	En çok bulunan son ses birimler	çok ses	/n/ %25,56 /a/ %12,78 /e/ %6,77 /m/ %6,77 /k/ %6,02	/n/ %21,80 /r/ %10,67 /a/ %10,29 /y/ %7,31 /k/ %6,89	/a/ %22,71 /e/ %19,17 /n/ %17,11 /r/ %11,80 /l/ %8,26	/n/ %29,04 /t/ %12,21 /e/ %11,22 /t/ %6,60 /l/ %6,60
19	Son ses birimlerde ünlü- ünsüz oranı	ses	ünlü ile biten %29,32 ünlü ile biten %70,68	ünlü ile biten %25,72 ünlü ile biten %74,28	ünlü ile biten %47,49 ünlü ile biten %52,51	ünlü ile biten %15,84 ünlü ile biten %84,16

Tablo 12: TA ve GKA'daki Adlarda Öne Çıkan Özellikler

TA ve GKA'daki adlarda öne çıkan özellikler sırasıyla şöyledir:

1. GKA'daki adlar her iki cinsiyette de daha baskın biçimde tek sözcükten oluşmaktadır. Bu konuda soyadı kanunun etkisi olduğunu düşünmek mümkündür. Zira TA'daki adları kullanan bireyler için soyadı kullanımı gibi bir durum söz konusu değildir. 21 Haziran 1934'te 2525 numaralı kanunla Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için kabul edilmiş, 2 Ocak 1935'te yürürlüğe girmiş⁵ ve her Türk vatandaşının bir soyadına sahip olması zorunlu kılınmıştır. GKA'daki adlar 1950'den sonraki adlar olduğu için buradaki adları kullananların birer soyadına sahip oldukları aşikârdır. Bu durumun da bireyleri TA'daki adlara göre daha az sözcükten oluşan adlara yönlendirdiğini söylemek mümkündür.

2. TA ve GKA'daki kadın adlarının erkek adlarına göre daha fazla sözcükten oluşması dikkat çekicidir. Öte yandan GKA'daki kadın adları TA'daki kadın adlarına göre daha fazla sözcükten oluşmaktadır.

⁵ <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/2741.pdf> (15.04.2020)

3. TA'da her iki cinsiyette de adlar GKA'daki adlara göre daha fazla ses birimden oluşmaktadır. Adların ses birimsel açıdan kısalmasının altında yatan etkenlerden birinin soyadı kanunun etkisi olduğunu söylemek mümkündür.

4. GKA'daki adlarda her iki cinsiyette de beş ses birimden oluşan adların oranı TA'daki adlara göre yaklaşık iki kat yüksektir.

5. GKA'daki adlar her iki cinsiyette de TA'daki adlara göre daha az heceden (ünlüden) oluşmaktadır.

6. GKA'daki adların iki ünlü içerenleri her iki cinsiyette de TA'daki adlara göre baskın biçimde yüksektir. Ayrıca dikkat çeken diğer bir husus her iki listede de iki ünlü içeren erkek adlarının oranının kadın adlarına göre baskın biçimde yüksek olmasıdır.

7. GKA'daki adlar her iki cinsiyette de TA'daki adlara göre oransal olarak daha az ünsüzden oluşmaktadır. Her iki listede de erkek adları kadın adlarına göre daha az ünsüz içermektedir.

8. GKA'daki adlarda her iki cinsiyette de üç ünsüz içeren adların oranı TA'daki adlara göre bariz biçimde yüksektir. TA'daki adlarda ise dört ünsüz içeren adların oranı TA'daki adlara göre yüksektir.

9. Her iki listede de en yüksek hece yapısı oranı KVK'dir. Her iki listede de erkek adlarında KVK hece yapısı kadın adlarına göre yüksektir. KV hece yapısının ise GKA'daki kadın adlarındaki oranın oldukça yüksek olması dikkat çekicidir.

10. TA ve GKA'daki kadın adlarında açık hece türünün her iki listedeki erkek adlarına göre yüksek olması dikkat çekicidir.

11. TA ve GKA'daki erkek adlarında ünlü ünsüz oranının K>V kadın adlarına göre yüksek olması dikkat çekicidir.

12. Her iki listede de erkek adlarındaki /a/ ünlüsünün oranı kadın adlarındaki orana göre yüksektir.

Her iki listede de kadın adlarındaki /e/ ünlüsünün oranı erkek adlarındakine göre yüksektir.

Diğer dikkat çeken bir husus ise TA'daki erkek adlarında /a/ ünlüsünün oranının erkek adları içindeki diğer ünlü oranlarına göre baskın oluşudur.

13. TA'daki adlarda art ünlülerin oranı yüksekken GKA'daki adlarda ön ünlülerin oranının yüksek olması dikkat çekicidir. Her iki listede de erkek adlarındaki art ünlü sayısı kadın adlarındakilere göre yüksektir.

GKA'daki kadın ve erkek adlarındaki düz ünlü oranı TA'daki adlara göre yüksektir. Her iki listede de kadın adlarındaki düz ünlü oranı erkek adlarına göre yüksektir.

GKA'daki adlarda geniş ünlülerin oranı TA'daki adlara göre yüksektir. Ayrıca her iki listede de erkek adlarındaki geniş ünlü oranı kadın adlarından yüksektir.

14. En çok bulunan ünsüzler arasında /n/ ünsüzünün oranı tüm adlarda birbirine yakın orandadır. Sadece GKA'daki erkek adlarında /n/ sesinin oranı düşüktür ve sıralamada öteki adlara göre alt sıralarda bulunmaktadır. Ancak GKA'daki erkek adlarındaki /n/ ünsüzünün oranı TA'daki erkek adlarındaki orana oldukça yakındır.

TA'daki ve GKA'daki kadın adlarında en çok bulunan ünsüzlerden /n/, /r/, /y/ ortaktır. TA'daki ve GKA'daki erkek adlarında en çok bulunan ünsüzlerden /n/, /r/, /t/ ortaktır.

15. GKA'daki adlar TA'daki adlara göre daha fazla ötümlü ünsüz içermektedir. Ayrıca her iki listede de kadın adlarında ötümlü ünsüz oranı erkek adlarına göre daha yüksektir.

GKA'daki adlar TA'daki adlara göre daha baskın biçimde sürekli ünsüzleri içermektedir.

GKA'daki adlar TA'daki adlara göre daha fazla sızıcı ünsüz içermektedir.

TA'daki adlar GKA'daki adlara göre iki katına yakın biçimde patlayıcı ünsüz içermektedir.

TA'daki adlar GKA'daki adlara göre yaklaşık üç kat art damak ünsüzü içermektedir. Ayrıca her iki listede de erkek adları kadın adlarına göre daha fazla art damak ünsüzü içermektedir.

GKA'daki adlar TA'daki adlara göre daha fazla çarpıtmalı ünsüz içermektedir. Ayrıca her iki listede de erkek adları kadın adlarına göre daha fazla çarpıtmalı ünsüz içermektedir.

GKA'daki adlar TA'daki adlara göre daha fazla diş ünsüzü içermektedir. Ayrıca her iki listede de kadın adları erkek adlarına göre daha fazla diş ünsüzü ünsüz içermektedir.

TA'daki adlar GKA'daki adlara göre yaklaşık iki kat daha fazla diş damak ünsüzü içermektedir.

GKA'daki adlar TA'daki adlara göre yaklaşık dört kat daha fazla diş-dudak ünsüzü içermektedir. Ayrıca her iki listede de erkek adları kadın adlarına göre daha fazla diş-dudak ünsüzü içermektedir.

GKA'daki adlar TA'daki adlara göre yaklaşık iki kat daha fazla gırtlak ünsüzü içermektedir.

Her iki listede de kadın adları erkek adlarına göre daha fazla ön damak ünsüzü içermektedir.

Her iki listede de kadın adları erkek adlarına göre daha fazla yarı ünlü içermektedir.

16. TA'daki ve GKA'daki kadın adlarında en çok bulunan ilk seslerden sadece /a/ ve /s/ sesleri ortaktır. İlk ses birimlerde dikkat çeken nokta TA'daki kadın adlarında sadece /a/ ve /b/ seslerinin toplam oranının %40,60'sını teşkil etmesidir. Bu noktada TA'daki kadın adlarında bu seslerin bulunması baskın bir özelliktir.

TA'daki ve GKA'daki erkek adlarında en çok bulunan ilk seslerden sadece /a/ ve /s/ sesleri ortaktır. İlk ses birimlerde dikkat çeken nokta TA'daki erkek adlarında en çok bulunan üç sesin /k/, /b/, /t/ toplam oranının %42,04'e denk gelmesi ve seslerin ilk üç seste yoğunlaşmasıdır. Oysaki GKA'daki erkek adlarında ilk seslerde bu denli bir yığılma söz konusu değildir.

17. Her iki listede de her iki cinsiyet için de ünsüz ile başlayan ad oranı ünlü ile başlayan adların oranına göre baskın biçimde fazladır.

18. TA'daki ve GKA'daki kadın adlarında en çok bulunan son seslerden /n/, /a/, /e/ ortaktır. Burada dikkat çeken nokta GKA'daki kadın adlarında son sesler sadece /a/ ve /e/ ünlülerinin oranının %41,88'ine denk gelmesidir. Bu noktada özellikle Arapçadan Türkçeye geçen ve Arapça dil bilgisinde dişlilik özelliği taşıyan adların baskın olması dikkat çekicidir.

TA'daki ve GKA'daki erkek adlarında en çok bulunan son ses birimlerinden /n/ ve /r/ ortaktır. TA ve GKA'daki erkek adlarında /n/ sesi ile biten adların oranının diğer seslere göre yaklaşık iki kat yüksek olması dikkat çekicidir.

19. Her iki listede de her iki cinsiyette de ünsüz ile biten ad sayısı oranı, ünlü ile biten ad sayısı oranına göre daha yüksektir. Ancak GKA'daki kadın adlarında ünlü ile biten ad oranı öteki adlara göre baskın biçimde yüksektir. Bu oranının yüksek olmasının nedenin daha önce de bahsedilen Arapça kadın adlarının /a/, /e/ sesleri ile bitmesidir.

Bu çalışma kişi adlarından yola çıkarak kadın ve erkek adlarındaki ses bilgisel farklılıkları ortaya koymak özelinde Türkçedeki kişi adlarına art zamanlı ve eş zamanlı olarak bakmayı sağlamıştır.

Bu çalışmada Türk Adları ve Güncel Kişi Adları listelerindeki adların çeşitli ses bilgisel özellikleri betimleyici istatistiklerle incelenmiştir. Çalışmadaki veriler hem cinsiyete göre hem de art zamanlı ve eş zamanlı durumlara ilişkin özellikleri içermektedir.

KAYNAKÇA

- ACAROĞLU, M. Türker (1987), "Tarih Boyunca Türkçe Lâkap, Ad ve Soyadı Alan Bulgar Ünlüleri", *Türk Kültürü Araştırmaları*, XXV, 2.
- ATABAY Neşe, KUTLUK İbrahim, ÖZEL Sevgi (1983), *Sözcük Türleri*, Ankara: TDK Yayınları.
- ATALAY, Besim (1936), *Türk Adları*. Ankara: J. Gn. K. Matbaası.
- AYDIN, Ahmet (2009), "Ağrı Civarında Kişi Adları", *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(1), 227-236.
- BARRY, Herbert ve HARPER, Aylene S. (1995), "Increased choice of female phonetic attributes in first names", *Sex Roles*, C.32, 809-819.
- BAYRAKTAR, Nesrin (2013), "Türkçede Renk Adlarıyla Özel Ad Yapımı", *Journal of Language and Linguistic Studies*, 9(2), 95-114.
- BOZKURT, Fuat (1995), *Türkiye Türkçesi*, İstanbul: Cem Yayınevi.
- CAFEROĞLU, Ahmet (1942), "Kars Vilayeti Kadın Adları, Kars Vilayeti Erkek Adları", *Doğu İllerimiz Ağızlarından Toplamalar*, İstanbul.
- CANATAN, Kadir (2012), "Türkiye'nin İsim Haritasının Temeli Olarak Ehl-i Beyt Sevgisi", *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi* (62), 213-236.
- CANDAN, Hüseyin (1973), "Suşehri Folkloru: Lâkaplar, Takma Adlar", *Sivas Folkloru*, S. 8, 8-10.
- CİNLİOĞLU, Halis Turgut (1960), "Tokat'ta Adlarla İlgili Gelenekler ve İnançlar", *Türk Folklor Araştırmaları*, C 6, S 137.
- CRYSTAL, David (2011). *A Dictionary of Linguistics and Phonetics* (Vol. 30), John Wiley & Sons.
- CUTLER, Anne, MCQUEEN, James ve ROBINSON, Ken (1990), "Elizabeth and John: sound patterns of men's and women's names", *Journal of Linguistics*, 26, 471-482.
- ÇAĞATAY, Saadet (1962), "Türkçede Kadın İçin Kullanılan Sözcükler", *TDAY Belleten*, Ankara: 13-49.
- ÇAKAN, Abdurahman Varis (2004), "Türklerin Ad Koyma Gelenekleri Üzerine Bir İnceleme", *Millî Folklor*, S. 61, 124-133.
- ÇELİK, Celaleddin (2007), "Bir Kimlik Beyanı Olarak İsimler: Kişi İsimlerine Sosyolojik Bir Yaklaşım", *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, C10 S(2), 5-21.
- DAĞABAKAN, Fatma Öztürk (2011), "Dillerde Cinsiyet Almanca ve Türkçede Cinsiyet Kavramları", *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (46), 281-300.
- DEMİR, Nurettin ve YILMAZ, Emine (2018), *Türkçe Ses Bilgisi*, Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını (1359).
- DOĞAN, Enfel (2011), "Türkiye Türkçesinde Cinsiyet Kategorisinin İzleri", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C. 4, S. 11, Bahar 2011, 89-98.
- DUMAN, Derya (2004), "A Characterization of Turkish Personal Name Inventory", *International Journal of The Sociology of Language*, 165, 155-177. <https://doi.org/10.1515/ijsl.2004.003>
- EMECAN, Neşe. (1998), "Türk Kişi Adlarının Değişen Sesi", *Ankara: Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Yayınları*. 37-51.
- EMRE, Ahmet Cevat (1943), *Türkçede İsim Temelleri*, İstanbul: TDK yayınları.
- ERGENE, Oğuz (2016), "Türk Kişi Adlarında Örneklenen Söz Dizimsel Yapılar", *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 5(2). 626-650.

- ERGİN, Muharrem (1993), *Türk Dil Bilgisi*, İstanbul: Bayrak Basım-Yayım-Tanıtım.
- FINDIKOĞLU, Z. Fahri (1952). "Bizde Antroponimi", *Sosyoloji Dünyası*, 1-2.
- GENCAN, Tahir Nejat (1979), *Dilbilgisi*, Ankara: TDK Yayınları.
- GÜLENSOY, Tuncer (2005), *Türkçe El Kitabı*, Ankara: Akçağ Yayınları.
- GÜLENSOY, Tuncer. (2012), "XXI. Yüzyılda Türkiye Kişi Adlarına Bir Bakış", *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 1(5), 1-7.
- GÜNEŞ, Sezai (1996), *Türk Dili Bilgisi*, İzmir: DEÜ Matbaası.
- HENGİRMEN, Mehmet (1995), *Türkçe Dilbilgisi*, Ankara: Engin Yayınevi.
- HERDAĞDELEN, Amaç (2016), "Modern Türkiye'de Kişi Adları", *Dilbilim Araştırmaları Dergisi*, 16-32.
- İLHAN, Mehdi (2006), "Mufassal Tahrir Defterlerindeki Adların Önemine Dair Bazı Örnekler" *DTCF Tarih Araştırmaları Merkezi*, C XXV, S 40, Ankara. 41-58.
- KARADEMİR, Fevzi (2008), "Gaziantep'te Çocuklara Ad Verme Geleneği ve 2007 Yılında Verilen Adlara Ad Bilimsel Bir Yaklaşım", *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2), 331-354.
- KARAHAN, Leyla (2008), "Türkçede Dini Anlamlı Bazı Kişi Adlarını Ekle Değiştirme Geleneği", *51st Meeting of the Permanent International Altaistic Conference*, Romanya (Bükreş), http://turkoloji.cu.edu.tr/YENI%20TURK%20DILI/Leyla_Karahan_Kisi_Adlari.pdf (3.3.2020)
- KAYASANDIK, Ahmet (2019), "The Bibliography Essay of Turkish Personal Names", *Journal of Strategic Research in Social Science*, 5(1), 57-90.
- KELEŞ, Dilek (1996), "Türk Adbilimi Bibliyografyası", Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış YL Tezi).
- KERİMOĞLU, Caner ve DOĞAN, Gökçe (2015), "Türkçede Cinsiyet Görünümleri ve Çağrışımsal Zihniyet", *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 20(38), 143-178.
- KİBAR, Osman (2005), *Türk Kültüründe Ad Verme: Kişi Adları Üstüne Bir Tasnif Denemesi*, Ankara: Akçağ Yayınları.
- KONONOV, Andrey Nikolayevich (1968), "İsimlerin ve Sıfatların Küçültme Şekilleri ve Söz Yapımı", *TDAY Belleten* 1968, 81-88.
- KÖSERAFİF, Fuat (1941), "-Ça, -çe eki Dişilik Eki midir?", *Çınaraltı*, S13, 11.
- KURGUN, Levent (2010), "Özel Ad-Cins Ad Hakkında", *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 7(2),102-110.
- LIEBERSON, Stanley ve BELL, Eleanor O. (1992), "Children's First Names: an Empirical Study of Social Taste", *The American Journal of Sociology*, C.98, 511-554.
- MAGDA, Manu Margerata (2012), "Pragmatics and Anthroponymy: Theoretical Considerations On The System Of Appellatives In Contemporary Romanian", *Name and Naming: Synchronic and Diachronic Perspectives*, O. Felecan (Editör), Cambridge Scholars Publishing, 18-31.
- NÜBLING, Damaris (2013, November). "The Phonetic Gender Score of German First Names and Pet Names", In *Innovationer i namn och namnmönster. Handlingar från NORNA: s 43: e symposium i Halmstad den 6-8*.
- ÖGEL, Bahattin (1971), *Caca Bey Vakfiyesindeki Bazı Unvan ve Kişi Adları Hakkında Notlar*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

- ÖGEL, Bahaeddin (1997), *Türk Mitolojisi*, C.I-II, İstanbul: MEB Yayınları.
- PAMUKÇU, Oğuzhan (2020), "Oğuz Kağan Destanı'nda Erkek Çocuklarına Verilen Adların Mitolojik Açıdan Değerlendirilmesi", *Türk Kültürü ve Medeniyeti Araştırmaları Dergisi*, 1 (1), 172-197.
- SAKAOĞLU, Saim (2001), *Türk Ad Bilimi I (Giriş)*, Ankara: TDK Yayınları: 780.
- SLATER, Anne Saxon ve FEINMAN, Saul (1985), "Gender and the phonology of North American first names", *Sex Roles*, 13(7-8), 429-440.
- SÜMER, Faruk (1999), *Türk Devletleri Tarihinde Şahıs Adları I-II*, İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları.
- ŞAHİN, İbrahim (2015), *Adbilim (Çerçeve, Terim, Yöntem ve Sınıflandırmalarıyla)*, Ankara: Pegem Yayınları.
- TRASK, Robert Larry (2007), *Language and Linguistics: The Key Concepts*, Taylor & Francis.
- UMAR, Bilge (1993), *Türkiye'deki Tarihsel Adlar*, İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- UYĞUR, Sinan (2013), "Artvin İli Sarıbudak Köyü Ağzındaki Kişi Adları ile Bunlarda Meydana Gelen Ses Değişimleri", *Diyalektolog-Ağız Araştırmaları Dergisi*, S 7, 63-103.
- VARDAR, Berke (2002), *Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü*, İstanbul: Multilingual Yabancı Dil YAYINLARI.
- WHORL, Benjamin Lee (1956), *Language, Thought, and Reality*, Cambridge: Mass.: MIT Press.
- YILDIRIM, İlknur Esen (2016), "Çocuklara Verilen İsimler Üzerinden Türkiye'deki Sosyo-Kültürel Değişimin Analizi", *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(3), 909-925